

ЗАКОН за лечебните растения

Обн., ДВ, бр. 29 от 7.04.2000 г., изм., бр. 23 от 1.03.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., доп., бр. 94 от 16.11.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 29.04.2008 г., изм., бр. 80 от 9.10.2009 г., доп., бр. 103 от 29.12.2009 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 5/2000 г., стр. 135; кн. 4/2002 г., стр. 80

Библиотека закони - АПИС, т. 5, р. 4, № 515

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки.

(2) Разпоредбите на закона се прилагат за лечебните растения по списък съгласно приложението, независимо от собствеността им.

Чл. 2. Разпоредбите на закона не се прилагат за:

1. използването на билките за лечебни и профилактични цели;

2. дейността на лицата, които използват със или без преработване билките за производство на лекарствени средства, храни и козметика, с изключение на отчитането на изкупените, реализираните и намиращите се на склад билки.

Чл. 3. Проучването, разработването, добивът и използването на лечебните растения на континенталния шелф и в изключителната икономическа зона се уреждат съгласно изискванията на Закона за концесиите.

Чл. 4. Лечебните растения са природен ресурс, за ползването на който се заплащат такси по реда на този закон.

Глава втора

ОПАЗВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ

Чл. 5. (1) Лечебните растения в естествените им находища се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

(2) Опазването на лечебните растения е система от мерки и дейности, целящи запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси.

(3) Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете.

(4) Увреждането на лечебните растения е такова изменение на популациите им, при което се влошават биологичните им показатели или се затруднява естественото им възстановяване.

(5) Унищожаването е такова увреждане, което води до загиване на популацията.

Чл. 6. Опазването на лечебните растения е насочено към биологичните им ресурси в естествената им среда, включително към генетичните ресурси, отделните екземпляри растения, популациите на видовете и екосистемите, включващи популациите.

Чл. 7. (1) Собствениците на земи, гори, води или водни обекти, в които има находища на лечебни растения, са длъжни да прилагат мерките за опазване на лечебните растения, предвидени от съответните планове, програми и проекти по чл. 50, т. 2, 3 и 4.

(2) При увреждане на местообитанията или популациите на лечебните растения, които се ползват като източник на билки, собственикът е длъжен да предприеме необходимите мерки за възстановяване условията на средата, съответно за възстановяване на популацията.

(3) В случаите по ал. 2, както и когато плановете, програмите и проектите не съдържат необходимите предвиждания за опазване на лечебните растения или когато условията на средата са се променили съществено, собственикът депозира писмено искане пред съответната регионална инспекция по околната среда и водите за определяне на мерките.

(4) Искането по ал. 3 е основание за издаване на предписание от инспекцията относно:

1. възстановяването на светлинния, топлинния или водния режим на местообитанието;
2. осъществяването на определен вид обработка и подхранване на почвата, напояване, подсяване или мерки за ограничаване разпространението на нежелани растителни видове;
3. определяне на режим за ползване на находището.

Чл. 8. Когато обектът или дейността - предмет на концесията, са различни от обекта по чл. 3, концесионерът има задълженията по чл. 7, ал. 1 и 2, когато в договора за концесия е включено правото му на ползване на лечебни растения, или задълженията по чл. 7, ал. 1, когато лечебните растения са изключени от особеното право на ползване.

Чл. 9. Забранява се ползването на лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие, както и в нарушение на наредбата по чл. 27.

Чл. 10. (1) Отделни видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване или има опасност от появяването на такава тенденция.

(2) Специалният режим се определя ежегодно до 10 февруари със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Специалният режим обхваща:

1. забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища;

2. определяне на годишно допустимо за събиране количество билки по райони или

находища;

3. разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

(4) Определените в заповедта по ал. 2 количества билки се разпределят от регионалните инспекции по околната среда и водите между билкозаготвителите от района на инспекцията.

(5) Разпределянето по ал. 4 се извършва със заповед на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите въз основа на заповед на министъра на околната среда и водите за условията и реда за разпределение на количествата билки, която се открива в "Държавен вестник".

Чл. 11. (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Събирането на генетичен материал от естествени находища на лечебни растения под специален режим с цел култивиране се разрешава със заповед на министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 12. Забранява се събирането, изкупуването, първичната обработка и търговията с билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване в нарушение на заповедта по чл. 10, ал. 2.

Чл. 13. Билките, събрани от лечебни растения под специален режим, се придружават до крайния потребител със следните документи:

1. заповед на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по чл. 10, ал. 5, когато билките са събрани от естествените им находища;

2. удостоверение, издадено от общината, когато билките са събрани от култивирани лечебни растения;

3. разрешителното за ползване на билки по чл. 21, ал. 2.

Чл. 14. (1) Видовете растения, обявени за защитени по друг закон и попадащи в списъка по приложението, се опазват съобразно разпоредбите на този закон.

(2) За диворастящите защитени лечебни растения се забранява:

1. сеченето, брането, късането, изкореняването, хербаризирането независимо от тяхното състояние и фаза на развитие;

2. унищожаването и увреждането на находищата им;

3. притежаването, пренасянето, търговията и изнасянето зад граница в свежо или изсушено състояние на цели растения или на части от тях;

4. събирането на семена, луковици, коренища и други репродуктивни органи.

(3) За защитените лечебни растения се допускат изключения по ал. 2, т. 1, 3 и 4 със заповед на министъра на околната среда и водите, когато екземплярите са предназначени

за:

1. проучвания от научни институции, създаване и попълване на колекции към природонаучни музеи, висши учебни заведения, ботанически градини и дендрариуми;

2. създаване на насаждения за култивирано отглеждане;

3. възстановяване на нарушени популации в естествената им среда или за повторното им въвеждане в природата.

(4) Условието и редът за издаване на заповедта по ал. 3 се уреждат с наредба на министъра на околната среда и водите.

Чл. 15. (1) За опазване на биологичното разнообразие от лечебни растения в защитените територии и на естествените процеси във включващите ги екосистеми се спазват следните изисквания:

1. в резерватите се забраняват всякакви дейности, свързани с лечебните растения, с изключение на събирането на семенен материал и лечебни растения с научна цел или за възстановяването им на други места в природата, в количества, по начини и във време, изключващи нарушения на екосистемите;

2. в националните паркове се забраняват:

а) събирането на билки и диворастящи плодове от растения по списъка съгласно приложението от местата, определени с плановете за управление и проектите по Закона за защитените територии;

б) намесата в биологичното разнообразие от лечебни растения, включително внасянето на неприсъщи за района видове лечебни растения;

в) събирането на редки, ендемични, реликтни и защитени видове лечебни растения;

г) други дейности, свързани с лечебните растения, определени със заповедта за обявяване на защитената територия или с плана за управление;

3. при управлението на природните забележителности се предвиждат мерки за опазване на лечебните растения, чиито находища са на тяхна територия, в допълнение към мерките за опазване, укрепване и възстановяване на природните забележителности;

4. в поддържаните резервати се забраняват всякакви дейности, свързани с лечебните растения, с изключение на дейности за поддържане и възстановяване на популациите и местообитанията им, съобразно плана за управление, както и събирането на семенен материал и лечебни растения с научна цел или за възстановяването им на други места;

5. в природните паркове се забраняват дейностите по ал. 1, т. 2, букви "б", "в" и "г";

6. в защитените местности по отношение на лечебните растения се забранява:

а) извършване на дейности, противоречащи на изискванията за опазване, поддържане или възстановяване на популациите и условията в местообитанията им;

б) ползването им, когато това е определено със заповедта за обявяването на защитената територия.

(2) Изключенията по ал. 1, т. 1 и 4 се уреждат със заповед на министъра на околната среда и водите за всеки конкретен случай.

(3) За опазване на лечебните растения в защитените територии се спазват изискванията на чл. 16, ал. 2, 3 и 4 и чл. 17, ал. 1.

Чл. 16. (1) За опазване на лечебните растения в земите и горите от горския фонд се определят превантивни и текущи мерки въз основа на дългосрочни и краткосрочни предвиждания.

(2) Мерките по ал. 1 включват поддържане на почвите, светлинния, топлинния и водния режим в местообитанията на лечебните растения, както и дейности и режими за осигуряване на добро жизнено състояние и възстановяване на популациите и ресурсите от лечебни растения.

(3) За приоритетни типове природни местообитания и видове лечебни растения, включително редки или изчезващи, за отделни райони или находища се разработват и прилагат съответни биологични, химични, физико-механични и интегрирани методи и средства за опазване.

(4) Забранява се пашата на селскостопански животни в гори и земи от горския фонд, когато тази дейност противоречи на предвижданията за опазване на определени видове лечебни растения.

Чл. 17. (1) За опазване на лечебните растения в земеделските земи:

1. на собствениците и ползвателите на земеделски земи се предоставя наличната информация за лечебните растения на територията на общината, за пригодността на земята за отглеждането им, както и информация за задълженията и препоръките относно земеползването, включително използване на екологосъобразни технологии за отглеждане, свързани с лечебните растения във всяка община;

2. при промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди в докладите за оценка на въздействието върху околната среда или в становището на регионалната инспекция по околната среда и водите, когато не се изисква оценка на въздействието върху околната среда, се посочва въздействието на обекта или дейността върху състоянието и развитието на лечебните растения.

(2) За лечебните растения в земеделските земи се спазват изискванията по чл. 16, ал. 1, 2, 3 и 4.

Чл. 18. За опазване на лечебните растения в строителните граници на населените места устройствените схеми и планове включват изисквания за осигуряване опазването на

лечебните растения от увреждане и унищожаване.

Чл. 19. (1) За опазването на лечебните растения във водите и водните обекти включените в плановете за управление на речните басейни изисквания за количеството и качеството на водите отчитат и данните от наблюдението и оценката на лечебните растения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Изискванията по ал. 1 се прилагат и при издаване на разрешителни за водовземане и ползване на воден обект, съответно при изграждане и експлоатация на водностопански системи и съоръжения.

Глава трета

ПОЛЗВАНЕ НА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 20. (1) Ползването на лечебните растения е ползването на техните ресурси и включва:

1. събирането на билки от диворастящи и култивирани лечебни растения;
2. придобиването на билки за първична обработка или преработка;
3. събирането на генетичен материал от диворастящи лечебни растения за култивиране, за опазване при условия извън естествената среда на лечебните растения или за възстановяване на други места в природата.

(2) Получаването на генетичен материал от култивираните лечебни растения се урежда от Закона за посевния и посадъчния материал и от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни.

Чл. 21. (1) Събирането на билки от естествените находища на лечебни растения се извършва съобразно изискванията на този закон, както и съобразно предвижданията на съответните плановете, програми и проекти по раздел II на глава четвърта.

(2) Ползването на лечебните растения по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 3, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на разрешително за ползване, издадено по реда на този закон.

(3) Разрешително по ал. 2 не се изисква при събиране на билки за лични нужди от земи, гори и водни обекти - държавна и общинска собственост.

(4) Разрешително не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината.

Чл. 22. Разрешително за ползване на лечебните растения се издава от:

1. директора на държавното горско стопанство - когато ползването е от земи и гори от горския фонд, както следва:

а) за горите от Държавния горски фонд - след заплащане на такса в държавното горско стопанство;

б) за горите - общинска собственост - след заплащане на такса в общината;

в) за горите - частна собственост, позволятелно се издава на собственика без заплащане на такса с възможност за преотстъпването му на трети лица - възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне и след регистрирането му в държавното горско стопанство;

2. от кмета на общината, когато ползването е от:

а) земеделски земи от поземления фонд и включените в строителните граници на населените места - общинска собственост, след заплащане на такса в общината;

б) териториите и акваториите в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;

в) територии и акватории извън горския фонд - частна собственост, позволятелно се издава на собственика по реда на т. 1, буква "в";

3. от областния управител, когато ползването е от земеделските земи, води и водни обекти - държавна собственост, в границите на населените места и в поземления фонд, след заплащане на такса в областната администрация;

4. от директора на дирекцията на националния парк, когато ползването е от териториите и акваториите на националните паркове, след заплащане на такса в съответната дирекция.

Чл. 23. (1) За събиране на билки и генетичен материал от диворастящи и култивирани от общината лечебни растения лицата заплащат такси за ползване.

(2) Заплатените такси не се връщат, когато ползването не е осъществено или е прекратено преди срока, определен в позволятелното за ползване, и е по вина на ползвателя.

(3) Заплатените такси се връщат, когато ползването не е осъществено или е прекратено преди срока, определен в позволятелното за ползване, и е по вина на органите, определени по чл. 22, и в случаите на непреодолима сила по смисъла на Търговския закон.

Чл. 24. (1) Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - държавна собственост, се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост, се определят от съответните общински съвети в размер не по-голям от размера на таксите по ал. 1.

Чл. 25. (1) Таксите по чл. 23, ал. 1 постъпват във:

1. Националният фонд "Българска гора", когато ползването е от находища, намиращи се в земи, гори, води и водни обекти в държавния горски фонд;

2. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, когато ползването е от находища на територията на националните паркове;

3. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) бюджета на съответната община, когато ползването е от находища, намиращи се в общински гори, земи, води и водни обекти в населените места, в горския и в поземления фонд;

4. държавния бюджет, когато ползването е от находища, намиращи се в земеделски земи, води и водни обекти - държавна собственост, в границите на населените места и в поземления фонд.

(2) Таксите по чл. 23, ал. 1 се изразходват за:

1. плановете документи по чл. 50;

2. дейности по поддържането и възстановяването на лечебни растения и техните находища;

3. научни изследвания и наблюдение на лечебните растения;

4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) изграждане и поддържане на специализираните карта, регистър и информационна система за лечебните растения;

5. култивиране и преработка на лечебните растения;

6. обучение, издаване на образователни материали, провеждане на конференции по лечебни растения;

7. други дейности, свързани с управлението и контрола по този закон.

Чл. 26. Позволителното за ползване се издава на физическо лице, което събира билки за продажба или за първична обработка или генетичен материал от лечебни растения, и определя:

1. вида на ползването;

2. разрешеното количество билки или генетичен материал по видове морфологични части;

3. района или конкретното находище;

4. начина на ползване.

Чл. 27. Начинът на ползване се определя с наредба за правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на

околната среда и водите.

Чл. 28. Забранява се издаването на разрешителни за ползване в нарушение на предвиденията на съответните планове, програми и проекти и на специалния режим по чл. 10, ал. 1.

Чл. 29. (1) Изкупуването и/или първичната обработка на билки се извършва в билкозаготвителни пунктове.

(2) Съхраняването на изсушени билки се извършва в складове за билки.

(3) Изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки, се определят с наредба на министъра на здравеопазването и на министъра на околната среда и водите.

Чл. 30. (1) Първичната обработка на билките включва тяхното изсушаване, оситняване, обезпрашаване, обеззаразяване и балиране.

(2) Минималната първична обработка в билкозаготвителния пункт е изсушаване на билките.

Чл. 31. (1) Билкозаготвителят е лице, което изкупува събрани билки и/или извършва първичната им обработка.

(2) Билкозаготвителят е длъжен:

1. да уведоми съответната регионална инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготвителни пунктове и складове за билки до започване на дейността в тях;

2. да води книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в регионалната инспекция по околната среда и водите;

3. да осигурява достъп на контролните органи по този закон за проверка на наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки и на необходимата документация;

4. до 31 януари да представя в съответната регионална инспекция по околната среда и водите обобщена информация за изкупените, обработените и реализираните през предходната година билки, както и за складовите наличности.

Чл. 32. (1) Изкупуването на неподложени на първична обработка билки може да се извършва и от лица, различни от билкозаготвителите, за нуждите на производства, за които са необходими билки в необработен вид.

(2) Лицата по ал. 1, както и тези, които съхраняват билки в складове за билки, са длъжни да спазват изискванията на чл. 31, ал. 2.

(3) Билковите аптеки и търговците от фармацевтичната, парфюмерийната, козметичната и хранителната промишленост, които са закупили билки при осъществяване на дейността си, са длъжни да спазват изискванията на чл. 31, ал. 2, т. 4.

Чл. 33. Изкупените свежи или първично обработени билки се придружават от

документите по чл. 13, т. 2 и 3.

Раздел II

Ред за издаване на разрешително за ползване

Чл. 34. Лицата, които кандидатстват за разрешително, подават до органите по чл. 22 заявление, което съдържа:

1. името, местожителството и данните от личната карта на заявителя;
2. вида и количеството на ползването;
3. района на събирането.

Чл. 35. Органите по чл. 22 издават разрешителното в едномесечен срок от постъпването на заявлението, освен когато за определянето на разрешеното количество се изискват допълнителни справки, но не по-късно от 5 дни от постъпването на заявлението.

Чл. 36. Разрешителните за ползване се издават по реда на постъпването на заявленията.

Чл. 37. (1) За определяне на количеството органите по чл. 22 отчитат предвижданията на плановите документи по този закон, включително на документите в проектна фаза.

(2) Когато документите по ал. 1 не са влезли в сила или проектите не са разработени, размерът на разрешеното количество се определя от органите по чл. 22.

Чл. 38. Органът по чл. 22 отказва издаването на разрешително при изчерпване на количествата лечебни растения, определени от плановите документи, като се мотивира писмено в срока по чл. 35.

Чл. 39. Издаденото по реда на предходните членове разрешително, както и отказът по чл. 38, могат да се обжалват от заинтересуваните лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 40. Изменение на разрешителното може да се извършва само от органа, който го е издал, когато титулярят изрази желание да бъдат променени видът, количеството или районът на събиране.

Чл. 41. (1) Органът по чл. 22 отнема разрешителното за ползване със заповед, когато от дейността на титуляря на разрешителното за ползване е настъпило увреждане или унищожаване на находищата на лечебни растения.

(2) Заповедта по ал. 1 се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава четвърта

УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Правомощия на органите на изпълнителната власт

Чл. 42. (1) Управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения се осъществява от:

1. министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните;

2. областните управители;
3. кметовете на общините;
4. директорите на дирекциите на националните паркове;
5. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

(2) Управлението на дейностите по култивиране на лечебните растения се осъществява от:

1. министъра на земеделието и храните;

2. кметовете на общините.

Чл. 43. (1) Министърът на околната среда и водите ръководи и координира разработването и провеждането на държавната политика по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително интегрирането ѝ в секторните политики.

(2) За осъществяване на дейността си по ал. 1 министърът на околната среда и водите според своите правомощия:

1. ръководи разработването на Националната стратегия за лечебните растения и я внася за приемане от Министерския съвет;

2. координира контролните функции на органите на изпълнителната власт по отношение на лечебните растения;

3. организира системата за наблюдение и оценка на диворастящите лечебни растения по отношение на състоянието и ползването им;

4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) организира набирането, поддържането в актуално състояние и предоставянето на данни за лечебните растения съгласно чл. 32, ал. 1, т. 1 от Закона за кадастъра и имотния регистър и създава, и поддържа специализирани карта, регистър и информационна система за тях;

5. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 80 от 2009 г.) съвместно с министъра на земеделието и храните предлага за одобряване от Министерския съвет тарифи за такси за ползване на диворастящи лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - държавна собственост;

6. определя лечебните растения под специален режим на опазване и ползване.

(3) За подпомагане дейността на министъра на околната среда и водите се създава Консултативно-експертен съвет за лечебните растения.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 80 от 2009 г.) Консултативно-експертният

съвет изпълнява функциите на държавно-обществен орган в областта на лечебните растения и включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на здравеопазването, Изпълнителната агенция по горите, Българската академия на науките, неправителствени организации, Националното сдружение на общините, браншови и научни организации и др.

(5) Министърът на околната среда и водите издава правилник за устройството и дейността на Консултативно-експертния съвет за лечебните растения.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Министърът на земеделието и храните ръководи култивирането, селекцията и растителната защита на лечебните растения, както и устойчивото им ползване на територията на поземления фонд.

(2) За осъществяване на дейността си по ал. 1 министърът:

1. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.);
2. ръководи и координира дейностите, свързани с култивиране на лечебните растения, като организира:
 - а) селекция, интродукция, сортоподдържане и сортоизпитване;
 - б) производство и контрол на посевен и посадъчен материал;
 - в) разработване на екологосъобразни технологии за култивиране;
 - г) поддържане на колекции и семенни банки в условия извън естествената им среда;
3. стимулира дейности, свързани с култивираното отглеждане на лечебните растения;
4. разрешава вноса и износа на посевен и посадъчен материал от лечебни растения;
5. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) организира поддържането и възстановяването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти - държавна собственост.

Чл. 45. (1) Областният управител осигурява съответствие между националната стратегия и общинските програми за опазване на околната среда по отношение на лечебните растения.

(2) За целта по ал. 1 областният управител:

1. координира разработването на общинските програми по ал. 1;
2. отговаря за опазването на диворастящите лечебни растения в земите от поземления фонд - държавна собственост, и издава позволителни за ползването на лечебните растения.

Чл. 46. Кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения, като:

1. организира изпълнението на дейностите по отношение на лечебните растения, включени в общинската програма за опазване на околната среда;

2. издава разрешителни за ползване на лечебните растения от земи, води и водни обекти - общинска собственост;

3. издава удостоверения за билките от култивираните лечебни растения;

4. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) предоставя на министъра на околната среда и водите информация за нуждите на наблюдението и оценката на лечебните растения и на създаването и поддържането на специализираните карта и регистър за тях.

Чл. 47. Директорът на дирекцията на националния парк:

1. организира охраната на лечебните растения на територията на парка и контролира ползването и възпроизводството им;

2. издава разрешителни за ползване на лечебни растения на територията на парка;

3. предоставя на министъра на околната среда и водите информация по чл. 46, т. 4.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите:

1. контролира ползването и възпроизводството на лечебните растения в горския фонд;

2. предвижда и организира дейности по опазването и охраната на лечебните растения в горския фонд;

3. предоставя на министъра на околната среда и водите информация по чл. 46, т. 4;

4. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) организира поддържането и възстановяването на лечебните растения в горите, земите, водите и водните обекти от горския фонд - държавна собственост.

Чл. 49. Директорът на държавното горско стопанство:

1. организира охраната на лечебните растения в държавния и общинския горски фонд на територията на държавното горско стопанство;

2. издава разрешителни за ползване на лечебни растения от държавния и общинския горски фонд на територията на държавното горско стопанство.

Раздел II

Планови документи за опазване и ползване на лечебните растения

Чл. 50. За опазване и устойчиво ползване на лечебните растения се разработват:

1. Национална стратегия за лечебните растения - от министъра на околната среда и водите;

2. раздел "Лечебни растения" към плановете за управление съгласно Закона за защитените територии - по задание от министъра на околната среда и водите;

3. раздел "Лечебни растения" към общинската програма за опазване на околната среда - от кмета на съответната община;

4. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) раздел "Лечебни растения" към лесоустройствените проекти и плановете съгласно Закона за горите - по задание от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 51. Националната стратегия за лечебните растения съдържа:

1. характеристика и анализ на:

а) състоянието на лечебните растения в страната по отношение на разпространение, генетичен фонд, ресурси, условия в местообитанията, опазване на екосистемите и естествените местообитания, степен на използване, възобновяване;

б) факторите, оказващи влияние на екосистемите, популациите, генетичния фонд, ресурсите на лечебните растения;

в) ресурсите от лечебни растения с информация относно тяхната сегашна или бъдеща ценност;

2. прогноза за:

а) количествените и качествените характеристики на лечебните растения и на ресурсите им;

б) ползването на лечебните растения;

3. стратегически решения относно:

а) направленията за постигане на устойчиво развитие на лечебните растения;

б) целите и показателите за достигане по отношение на ресурсите и разнообразието, задачите и дейностите по етапи и приоритет, начините за постигане на поставените цели, в т. ч. за въздействие върху неблагоприятните фактори в естествената среда на лечебните растения;

в) финансови и други ресурси за постигане на целите по т. 3, буква "б".

Чл. 52. Националната стратегия формулира изисквания към политиката, плановете и програмите на стопански сектори или дейности, за да се осигури опазването на естествените местообитания, биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси в естествената им среда.

Чл. 53. Националната стратегия се разработва за срок 20 години и се актуализира на всеки 5 години.

Чл. 54. Националната стратегия се приема от Министерския съвет с решение.

Чл. 55. Раздел "Лечебни растения" по чл. 50, т. 2, 3 и 4 съдържа:

1. описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите;
2. анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите;
3. приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове;
4. избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях;
5. предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен.

Раздел III

Система за наблюдение и оценка на лечебните растения. Специализирани карта и регистър

(Загл. изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.)

Чл. 56. (1) За диворастящите лечебни растения се организира и прилага система за дългосрочно наблюдение и оценка на състоянието на техните популации и ресурси и върху ползването им с цел своевременно идентифициране на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване на вредните последици и определяне ефективността на мерките за опазване на лечебните растения.

(2) Наблюдението и оценката по ал. 1 се организират от Министерството на околната среда и водите и представляват неразделна част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ).

(3) Държавните и местните органи, съобразно правомощията си и функциите на съответните администрации, са длъжни да предоставят данни на Министерството на околната среда и водите за целта на наблюдението и оценката по ал. 1.

(4) Министърът на околната среда и водите издава:

1. методика за извършване на наблюдение и оценка на популациите от лечебни растения;

2. наредба за експлоатацията, поддържането, комуникационното осигуряване и информационното обслужване на лабораторната мрежа за провеждане на изследванията на растителен материал.

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) (1) Специализираните карта и регистър на лечебните растения осигуряват данни за местоположение, граници, размери, собственост

на находищата, състояние на лечебните растения, количествени запаси и степен на ползване на ресурсите им.

(2) Картата и регистърът по ал. 1 са публични и се водят за осигуряване на опазването и устойчивото ползване на лечебните растения.

(3) При създаването и поддържането на специализираните карта и регистър се използват данни от раздел "Лечебни растения" към плановете, програмите и проектите по чл. 50, т. 2, 3 и 4, както и от наблюдението и оценката по чл. 56.

(4) Регионалните инспекции по околната среда и водите и дирекциите на националните паркове създават и поддържат за контролираната от тях територия специализирани карта и регистър на лечебните растения, данните от които се обобщават и систематизират от Министерството на околната среда и водите.

(5) Съдържанието на специализираните карта и регистър на лечебните растения и условията и редът за създаването и поддържането им се определят с наредба на министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) Лицата ползват данни от специализираните карта и регистър на лечебните растения срещу заплащане на такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(7) Условията и редът за предоставяне на специализираните данни от картата и регистъра по ал. 1 се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

Глава пета

КОНТРОЛ

Чл. 58. Министърът на околната среда и водите контролира:

1. провеждането на държавната политика за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения;

2. състоянието на генетичния фонд на лечебните растения на територията на страната и устойчивото им ползване;

3. въвеждането в природата на чужди видове лечебни растения.

Чл. 59. Регионалните инспекции по околната среда и водите контролират:

1. изпълнението на предвижданията на плановете документи по чл. 50;

2. спазването на специалния режим по чл. 10, ал. 1;

3. дейността на билкозаготвителите в билкозаготвителните пунктове и складовете за билки;

4. вида и количествата на билките за преработване;

5. опазването на находищата и ползването на лечебните растения;

6. лицата, които събират билки или генетичен материал, по отношение на вида и количеството, както и начините и средствата за събиране.

Чл. 60. Министърът на земеделието и храните контролира посевния и посадъчния материал от лечебни растения.

Чл. 61. Областният управител контролира ползването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти в поземления фонд - държавна собственост.

Чл. 62. Кметът на общината контролира ползването на лечебните растения в земите, водите и водните обекти - общинска собственост, в поземления фонд и в населените места.

Чл. 63. Директорът на дирекция на национален парк контролира:

1. изпълнението на плановете за управление, отнасящи се до лечебните растения;

2. ползването на лечебните растения на територията на националния парк.

Чл. 64. Държавното горско стопанство контролира ползването и възпроизводството на лечебните растения в горския фонд.

Глава шеста

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 65. (1) Който в нарушение на разпоредбите на чл. 7, ал. 1 и 2 не прилага мерките за опазване на лечебните растения, когато това се изисква от съответните плановете, програми и проекти, се наказва с глоба до 1000 лв., съответно с имуществена санкция до 3000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което не изпълнява предписанията на регионалната инспекция по околната среда и водите за опазване на лечебните растения.

Чл. 66. Който в нарушение на разпоредбата на чл. 12 събира, закупува, извършва първична обработка и търговия с билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване и в нарушение на заповедта по чл. 10, ал. 2, се наказва с глоба до 3000 лв.

Чл. 67. (1) Който наруши изискването по чл. 14, ал. 2, т. 1, като сече, бере, къса, изкоренява, хербаризира защитени лечебни растения, независимо от тяхното състояние и фаза на развитие, се наказва с глоба до 3000 лв.

(2) Който в нарушение на разпоредбата на чл. 14, ал. 2, т. 2 унищожава и уврежда находищата на защитените лечебни растения, се наказва с глоба до 7000 лв., съответно с имуществена санкция до 10 000 лв.

(3) Който, като не спази изискванията на чл. 14, ал. 2, т. 3, притежава, пренася или изнася зад граница в свежо или изсушено състояние цели защитени растения или части от тях, се наказва с глоба до 3000 лв., съответно с имуществена санкция до 5000 лв.

(4) Който събира семена, луковици, коренища и други репродуктивни органи от защитени растения, като нарушава разпоредбата на чл. 14, ал. 2, т. 4, се наказва с глоба до 3000 лв.

Чл. 68. Който в нарушение на разпоредбата на чл. 14, ал. 3 създава или попълва

колекции от защитени растения, създава насаждения за култивирано отглеждане, възстановява нарушени популации в естествената им среда или извършва повторното им въвеждане в природата без заповед на министъра на околната среда и водите или в нарушение на условията и изискванията, предвидени в нея, се наказва с глоба до 2000 лв., съответно с имуществена санкция до 6000 лв.

Чл. 69. (1) Който наруши изискването на чл. 15, ал. 1, т. 1 и 4, като извършва дейности, свързани с лечебните растения в резерватите и поддържаните резервати, без да има писмена заповед на министъра на околната среда и водите или в нарушение на условията и изискванията, предвидени в нея, се наказва с глоба до 3000 лв., съответно с имуществена санкция до 6000 лв.

(2) Който наруши разпоредбата на чл. 15, ал. 1, т. 2, като внася в националните паркове неприсъщи за района видове, събира билки и диворастващи плодове, когато са от растения, включени в списъка по приложението, от места, различни от определените по реда на Закона за защитените територии, както и когато събира редки, ендемични, реликтни и защитени видове лечебни растения и извършва забранени в заповедта за обявяване на защитената територия или в плана за управление дейности, се наказва с глоба до 2000 лв., съответно с имуществена санкция до 5000 лв.

(3) Който нарушава забраната по чл. 15, ал. 1, т. 5, като внася в природните паркове неприсъщи за района растителни видове лечебни растения, събира редки, ендемични, реликтни и защитени видове лечебни растения или извършва други дейности, свързани с лечебните растения, забранени със заповедта за обявяване на защитената територия или с плана за управлението, се наказва с глоба до 2000 лв. или с имуществена санкция до 5000 лв.

(4) Който в нарушение на разпоредбата на чл. 15, ал. 1, т. 6 извършва дейности, свързани с лечебните растения, като не спазва изискванията, определени с режима на защитената местност или на плана за управление, се наказва с глоба до 2000 лв. или с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 70. Който в нарушение на разпоредбите по чл. 16, ал. 4 извършва паша извън районите или местата, определени от лесоустройствените проекти, се наказва с глоба до 1000 лв. Същото наказание се налага и за пашата в защитените територии съгласно изискванията на чл. 15, ал. 3 и за пашата в земеделските земи съгласно изискванията на чл. 17, ал. 2.

Чл. 71. (1) Длъжностно лице, което издаде позволително в нарушение на чл. 28, като не спазва предвижданията на съответните планове, програми и проекти, както и разпоредбите на заповедта за специалния режим на опазване и ползване по чл. 10, ал. 1, се наказва с глоба до 5000 лв.

(2) Длъжностно лице, което издаде позволително за ползване на защитени лечебни растения в нарушение на чл. 14, ал. 2 и 3, се наказва с глоба до 7000 лв.

Чл. 72. Който в нарушение на чл. 21, ал. 2 ползва лечебни растения за стопанска дейност без позволително, се наказва с глоба до 5000 лв.

Чл. 73. Който ползва лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, до намаляване на техните ресурси, до затруднено възобновяване на популациите им или до намаляване на тяхното биологично разнообразие

или в нарушение на разпоредбите на наредбата по чл. 27, се наказва с глоба до 3000 лв., съответно с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 74. Който в нарушение на чл. 31, ал. 2 не уведоми регионалната инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготвителни пунктове, не води книгата за изкупените, реализираните и наличните количества билки, не осигурява достъп на контролните органи до наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки, както и при поискване не предостави обобщена информация на инспекцията за изкупените и наличните количества билки, се наказва с глоба до 1000 лв. или с имуществена санкция до 2500 лв.

Чл. 75. Лицата, които в нарушение на чл. 32 не предоставят обобщена информация пред регионалната инспекция по околната среда и водите за изкупените, реализираните и намиращите се на склад билки, се наказват с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 76. Длъжностно лице, предоставило на трети лица информация, събрана по реда на чл. 74, представляваща търговска или фирмена тайна, се наказва с глоба до 5000 лв., освен ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2007 г.) (1) Вещите, включително събраните лечебни растения - предмет на нарушение, и вещите, послужили за неговото извършване, се отнемат в полза на държавата, независимо чия собственост са.

(2) Продажбата на вещи по ал. 1 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл. 77. (1) Нарушенията по този закон се установяват с актове на длъжностни лица, упълномощени от органите по чл. 42, ал. 1, съобразно техните правомощия.

(2) Наказателните постановления се издават от лицата по чл. 42, ал. 1 или от упълномощени от тях длъжностни лица.

Чл. 78. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изменението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Лечебни растения" са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки.

2. "Билки" са отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени средства, за хранителни, козметични и технически цели.

3. "Естествено находище" е местообитание заедно с популация от диворастящи лечебни растения.

4. "Естествено местообитание" е пространствено ограничена територия, включваща всички компоненти на неживата и живата природа, които със своите параметри определят условията за съществуване на природните популации.

5. "Условия на средата" са всички фактори на неживата и живата природа, характеризиращи местообитанието.

6. "Популация" е териториално обособена съвкупност от индивиди от един и същи вид, които могат свободно да обменят помежду си генетичен материал.

7. "Устойчиво ползване" е ползването на лечебните растения в количества, по начини и със средства, които не водят до трайно намаляване на генетичния им или ресурсния потенциал и позволяват дългосрочното задоволяване на нуждите на сегашните и бъдещите поколения.

8. "Генетичен фонд" е съвкупността от наследствените качества на организмите.

9. "Генетичен материал" е материал от растителен произход, съдържащ функционални единици на наследственост.

10. "Ресурси от лечебни растения" е съвкупността от лечебни растения, разгледани като природен продукт, използван от хората за задоволяване на сегашни или потенциални техни нужди.

11. "Режим на ползване на находището" е система от мерки, включваща периоди на експлоатация и покой за възстановяване на ресурсите от лечебни растения.

12. "Биологично разнообразие" е многообразието от живите организми от всички типове екосистеми, както и екологичните комплекси, към които те принадлежат, в това число разнообразието в рамките на вида, между видовете и между екосистемите.

13. "Култивирани лечебни растения" са такива видове, които се отглеждат при контролирани от човека условия.

14. "Приоритетни видове" са такива лечебни растения, които поради своята биологична или ресурсна ценност се нуждаят от специални мерки за опазване или които са определени като такива по силата на международни споразумения, по които Република България е страна.

15. "Приоритетни типове природни местообитания" са местообитанията на приоритетни видове лечебни растения или които са определени като такива по силата на международни споразумения, по които Република България е страна.

16. "Морфологични части" са коренът, коренището, луковицата, грудката, стръкът, листът и цветът на растението.

17. "Начин на ползване" са указанията относно начина на събиране на билките (изкопаване, откъсване, изрязване, обелване), използваните инструменти и необходимите изисквания за възстановяване на находището.

18. "Билки за лични нужди" са количества билки в свежо състояние, събрани от едно

лице в рамките на един ден, както следва:

а) корени, коренища, луковици или грудки - до 1 кг;

б) стръкове - до 2 кг;

в) листа - до 1 кг;

г) кори - до 0,5 кг;

д) цветове - до 0,5 кг;

е) семена - до 0,1 кг;

ж) плодове - до 10 кг;

з) пъпки - до 0,5 кг;

и) талус - до 1 кг.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Националната стратегия за опазване на лечебните растения се разработва в 3-годишен срок от влизането в сила на закона.

§ 3. (1) Раздел "Лечебни растения" към документите по чл. 50, т. 2, 3 и 4 се разработва в срок 3 години от влизането в сила на закона.

(2) До разработването на раздела по ал. 1 в срок една година от влизането в сила на закона съответните органи извършват приблизителна оценка на ресурсите и на възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания.

(3) Изследванията и оценката по ал. 1 се оформят в предварителен проект на раздела по ал. 1, който се съгласува със съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

§ 4. До разработването на раздела по § 3 позволятелните по този закон се издават, като се отчита информацията на предварителния проект по § 3, ал. 3.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2002 г.) Специализираните карта и регистър на лечебните растения се организират в срок 5 години от влизането в сила на закона.

§ 6. Регистрирането на съществуващите изкупвателни пунктове в съответната регионална инспекция по околната среда и водите се извършва в срок до 2 месеца от влизането в сила на закона.

§ 7. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г. и бр. 26 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 63:

а) в ал. 1 думите "кори" и "билки" се заличават, а след думите "семена" и "горски плодове" се добавя "с изключение на такива от лечебни растения";

б) създава се нова ал. 2:

"(2) Ползването на лечебните растения се урежда от отделен закон.";

в) досегашните ал. 2, 3 и 4 стават съответно ал. 3, 4 и 5.

2. В чл. 64 думите "борина и кори" се заменят с "и борина".

3. В чл. 65, ал. 1 думата "билки" се заличава, а след думите "горски плодове" се добавя "с изключение на такива от лечебни растения".

4. В чл. 93, т. 2 след думата "услуги" се добавя "включително такси за ползване на диворастящи лечебни растения от държавния горски фонд".

5. В чл. 95 се създават т. 26, 27 и 28:

"26. дейности по възстановяването, поддържането и култивирането на лечебни растения и техните находища в държавния горски фонд;

27. наблюдение и оценка на лечебните растения в горския фонд;

28. изграждане и поддържане на кадастъра на лечебните растения."

§ 8. В Закона за защита на природата (обн., ДВ, бр. 47 от 1967 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 39 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 85 от 1997 г. и бр. 11 и 133 от 1998 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 2 думите "билки" и "ценни билки" се заличават.

2. Създава се чл. 14а:

"14а. Опазването на защитените лечебни растения се урежда с отделен закон."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за опазване на околната среда

(ДВ, бр. 91 от 2002 г.)

.....

§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Административнопроцесуалния кодекс

(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 75. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за рибарството и аквакултурите

(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

.....

§ 100. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г. и бр. 94 от 2007 г.) навсякъде думите "Министерството на земеделието и горите", "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Националното управление по горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието", "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Държавната агенция по горите".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите

(ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

.....

§ 77. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

6. Навсякъде в закона думите "лесничейство" и "лесничейството" се заменят съответно с "горско стопанство" и "държавното горско стопанство".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите

(ДВ, бр. 80 от 2009 г.)

.....

§ 69. В Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г.) се правят следните изменения:

.....

2. Навсякъде в закона думите: а) "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните"; б) "председателя на Държавната агенция по горите" и "председателят на Държавната агенция по горите" се заменят съответно с "изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите" и "изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите".

.....

Приложение

към чл. 1, ал. 2

Списък на лечебните растения, които попадат под разпоредбите на закона

А

Азмацуг (Див керевиз) балдаранолистен	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae
Акорус (Блатен аир)	<i>Acorus calamus</i> L.	Araceae
Алцеа бледа	<i>Alcea pallida</i> (W.K.) Bess.	Malvaceae
Анакамптис обикновен	<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) L.C. Rich.	Orchidaceae
Анасон едър	<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds.	Apiaceae
Анасон каменоломков	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	Apiaceae
Аспрут жълтоцветен	<i>Carthamus lanatus</i> L.	Asteraceae

Ацинос полски	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.)Dandy (<i>Calamintha acinos</i> Clairv.)	Lamiaceae
Ацинос ароматичен	<i>Acinos suaveolens</i> (S.et S.) G.Don.	Lamiaceae
Б		
Балдаран грудков	<i>Chaerophyllum bulbosum</i> L.	Apiaceae
Балдаран замайващ	<i>Chaerophyllum tenulentum</i> L.	Apiaceae
Безсмъртниче обикновено	<i>Xeranthemum annuum</i> L.	Asteraceae
Белоочица виолетова	<i>Buglossoides purpureocaerulea</i> (L.) Lohnst. (<i>Lithospermum purpureo- coeruleum</i> L.)	Boraginaceae
Белоочица полска	<i>Buglossoides arvensis</i> (L.) Lohnst. (<i>Lithospermum arvense</i> L.)	Boraginaceae
Бенедиктински трън, пресечка	<i>Cnicus benedictus</i> L.	Asteraceae
Битуминария	<i>Bituminaria bituminosa</i> (L.) Stirt. (<i>Psoralea bituminosa</i> L.)	Fabaceae
Благун	<i>Quercus frainetto</i> Ten. (<i>Q. conferta</i> Kit.)	Fagaceae
Блатия обикновена	<i>Lythrum salicaria</i> L.	Lythraceae
Блатия пръстена	<i>Lythrum virgatum</i> L.	Lythraceae
Блатна перуника	<i>Hottonia palustris</i> L.	Primulaceae
Блатняк обикновен	<i>Caltha palustris</i> L.	Ranunculaceae

Блъшница	<i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Bernh.	Asteraceae
Блян бял	<i>Hyoscyamus albus</i> L.	Solanaceae
Блян черен	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	Solanaceae
Божур червен	<i>Paeonia peregrina</i> Mill.	Paeoniaceae
Бор бял	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Pinaceae
Боровинка синя	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	Ericaceae
Боровинка червена	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	Ericaceae
Боровинка черна	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Ericaceae
Ботурче есенно	<i>Cyclamen hederifolium</i> Ait. (<i>C. neapolitanum</i> Ten.)	Primulaceae
Ботурче пролетно	<i>Cyclamen coum</i> Mill.	Primulaceae
Брекиня	<i>Sorbus torinalis</i> (L.) Crantz.	Rosaceae
Бреза обикновена	<i>Betula pendula</i> Roth. (<i>B. verrucosa</i> Ehrh.)	Betulaceae
Брей обикновен	<i>Tamus communis</i> L.	Dioscoreaceae
Брош бояджийски	<i>Rubia tinctorum</i> L.	Rubiaceae
Бръшлян	<i>Hedera helix</i> L.	Araliaceae
Бряст планински	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Ulmaceae

Бряст полски	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Ulmaceae
Бърдун бял	<i>Asphodelus albus</i> Mill.	Liliaceae
Бърдуче (Жълта водна роза)	<i>Nuphar lutea</i> (L.) S. et S.	Nymphaeaceae
Бударица красива	<i>Galeopsis speciosa</i> Mill.	Lamiaceae
Бударица обикновена	<i>Galeopsis ladanum</i> L.	Lamiaceae
Бударица петниста	<i>Galeopsis tetrachit</i> L.	Lamiaceae
Бук източен	<i>Fagus orientalis</i> Lipsky	Fagaceae
Бук обикновен	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Fagaceae
Бутрак	<i>Bidens tripartita</i> L.	Asteraceae
Бучиниш, петнист (Цволика)	<i>Conium maculatum</i> L.	Apiaceae
Бъз нисък (Бъзак)	<i>Sambucus ebulus</i> L.	Caprifoliaceae
Бъз червен	<i>Sambucus racemosa</i> L.	Caprifoliaceae
Бъз черен	<i>Sambucus nigra</i> L.	Caprifoliaceae
Бърдун бял	<i>Asphodelus albus</i> Mill.	Liliaceae
Бял имел	<i>Viscum album</i> L.	Loranthaceae
Бял трън	<i>Sylibum marianum</i> (L.) Gaerth.	Asteraceae
Бясно дърво обикновено	<i>Daphne mezereum</i> L.	Thymeleaceae

В

Великденче австрийско		<i>Veronica austriaca</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче крайпоточно		<i>Veronica beccabunga</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче лечебно		<i>Veronica officinalis</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче огничевоподобно		<i>Veronica anagallis-aquatica</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче плоскосеменно		<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче полско		<i>Veronica arvensis</i> L.	Scrophulariaceae
Великденче пълзящо		<i>Veronica prostrata</i> L.	Scrophulariaceae
Венерин (Богородичен) косъм		<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	Adiantaceae
Ветрогон полски		<i>Eryngium campestre</i> L.	Apiaceae
Ветрогон приморски		<i>Eryngium maritimum</i> L.	Apiaceae
Вечерник обикновен		<i>Hesperis matronalis</i> L.	Brassicaceae
Винобой американски		<i>Phytolaca americana</i> L.	Phytolacaceae
Винче лечебно		<i>Anchusa officinalis</i> L.	Boraginaceae
Винцетоксикум (Устрел лечебен)	лечебен	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medic.(<i>V. officinale</i> L., <i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) R.Br.	Asclepiadaceae
Витошки еделвайс		<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae

Вишна храстовидна (В. степна)	<i>Prunus fruticosa</i> Pall. (<i>Cerasus</i> f.)	Rosaceae
Воден морач обикновен	<i>Oenanthe aquatica</i> L.	Apiaceae
Водолюб сенников	<i>Butmus umbellatus</i> L.	Butomaceae
Водна детелина	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	Mentyanthaceae
Водна леща дребна	<i>Lemna minor</i> L.	Lemnaceae
Водна роза (Блатна роза)	<i>Nymphaea alba</i> L.	Nymphaeaceae
Водянка жабешка	<i>Hydrocharis morsus-ranae</i> L.	Hydrocharitaceae
Войничича	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. ex Prantl.	Brassicaceae
Воловодец жълтугов (Синя китка)	<i>Orobanche rapum-genistae</i> Thuill.	Orobanchaceae
Воловодец малък (Синя китка)	<i>Orobanche minor</i> Sm.	Orobanchaceae
Волски език	<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newm. (<i>Scolopendrium vulgare</i> Sw.)	Aspleniaceae
Вранско око	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Liliaceae
Вратига, паничка	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	Asteraceae
Вълмо руско	<i>Salicornia ruthenica</i> Iljin.	Chenopodiaceae
Вълча ябълка обикновена	<i>Aristolochia clematidis</i> L.	Aristolochiaceae

Вълча ябълка кръглолистна	<i>Aristolochia rotunda</i> L.	Aristolochiaceae
Върба бяла	<i>Salix alba</i> L.	Salicaceae
Върба петтичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	Salicaceae
Върба срещуположнолистна (В. червена)	<i>Salix purpurea</i> L.	Salicaceae
Върбинка лечебна	<i>Verbena officinalis</i> L.	Verbenaceae
Вятърче планинско	<i>Jasione montana</i> L.	Campanulaceae
Г		
Габър обикновен	<i>Carpinus betulus</i> L.	Betulaceae
Гвачка обикновена	<i>Monotropa hypopitys</i> L.	Monotropaceae
Гергевка	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz. (<i>Galium cruciatum</i> (L.) Scop.)	Rubiaceae
Гимнадения комароцветна	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Orchidaceae
Глог червен	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Rosaceae
Глог черен	<i>Crataegus pentagyna</i> W.et K.ex Willd.	Rosaceae
Глухарче обикновено	<i>Taraxacum officinale</i> Web.	Asteraceae
Глушина грахова	<i>Vicia pisiformis</i> L.	Fabaceae
Глушина едроцветна (Фий е.)	<i>Vicia grandiflora</i> Scop.	Fabaceae

Глушина посевна	<i>Vicia sativa</i> L.	Fabaceae
Глушина птича	<i>Vicia cracca</i> L.	Fabaceae
Гологлавче обикновено	<i>Globularia ahyllanthes</i> Crantz (<i>G. vulgaris</i> L.)	Globulariaceae
Гологлавче сърцевиднолистно	<i>Globularia cordifolia</i> L.	Globulariaceae
Горва горчива	<i>Cardamine amara</i> L.	Brassicaceae
Горва ливадна	<i>Cardamine pratensis</i> L.	Brassicaceae
Горва луковична (Зъбник)	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz. (<i>Dentaria bulbifera</i> L.)	Brassicaceae
Горицвет летен	<i>Adonis aestivalis</i> L.	Ranunculaceae
Горицвет пролетен	<i>Adonis vernalis</i> L.	Ranunculaceae
Горска майка обикновена (Рабавец)	<i>Lathraea squamaria</i> L.	Scrophulariaceae
Горуха буренна	<i>Lepidium ruderae</i> L.	Brassicaceae
Горуха житнолистна	<i>Lepidium graminifolium</i> L.	Brassicaceae
Горуха полска	<i>Lepidium campestre</i> (L.) R.Br.	Brassicaceae
Горуха посевна	<i>Lepidium sativum</i> L.	Brassicaceae
Горуха	<i>Lepidium perfoliatum</i>	Brassicaceae

пронизанолистна	L.	
Горуха широколистна	<i>Lepidium latifolium</i> L.	Brassicaceae
Горчивка българска	<i>Gentianella bulgarica</i> (Vel.) Holub. (<i>Gentiana bulgarica</i> Vel.)	Gentianaceae
Горчица сарепска	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	Brassicaceae
Градински чай	<i>Salvia officinalis</i> L.	Lamiaceae
Гръмотрън бодлив	<i>Ononis spinosa</i> L.	Fabaceae
Гълъбови очички	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	Ranunculaceae
Гърбач	<i>Periploca graeca</i> L.	Asclepiadaceae
Гърлица обикновена	<i>Limonium vulgare</i> Mill.	Plumbaginaceae
Гърличе, свински ягоди	<i>Chenopodium virgatum</i> L. (<i>Ch.foliosum</i> L.)	Chenopodiaceae
Д		
Двуредка тънколистна	<i>Diploaxis tenuifolia</i> (L.) DC.	Brassicaceae
Дебелец червеникав	<i>Sempervivum marmoreum</i> Grab.	Crassulaceae
Дебрянка европейска	<i>Sanucula europaea</i> L.	Apiaceae
Девесил мъхнат	<i>Heracleum verticillatum</i> Panc. (<i>H.sphondilium</i> L.)	Apiaceae
Девесил сибирски	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	Apiaceae

Детелина алпийска	<i>Trifolium alpestre</i> L.	Fabaceae
Детелина ливадна	<i>Trifolium pratense</i> L.	Fabaceae
Детелина панонска	<i>Trifolium pannonicum</i> Jacq.	Fabaceae
Детелина плевелна	<i>Trifolium arvense</i> L.	Fabaceae
Детелина пълзяща	<i>Trifolium repens</i> L.	Fabaceae
Джел обикновен (Кошничар)	<i>Plex aquifolium</i> L.	Aquifoliaceae
Дзука сиво-зелена	<i>Juncus inflexus</i> L. (<i>J. glaucus</i> Ehrh.)	Juncaceae
Див копър старопланински	<i>Meum athamanticum</i> Jacq.	Apiaceae
Див магданоз	<i>Aethusa cynapium</i> L.	Apiaceae
Див рожков	<i>Cercis siliquastrum</i> L.	Fabaceae
Див слънчоглед стълбчест	<i>Doronicum columnae</i> Ten.	Asteraceae
Див тютюн клинолистен	<i>Ligularia glauca</i> (L.) Hoffm.	Asteraceae
Дива краставица	<i>Ecbalium elaterium</i> L.	Cucurbitaceae
Дива тиква	<i>Bryonia alba</i> L.	Cucurbitaceae
Дилянка	<i>Valeriana officinalis</i> L.	Valerianaceae
Динка дребна	<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	Rosaceae

Динка лечебна	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	Rosaceae
Дифазиаструм алпийски (Плаун алпийски)	<i>Diphasiastrum alpinum</i> (L.) Holub. (<i>Lycopodium alpinum</i> L.)	Lycopodiaceae
Драка	<i>Paliurus spina-christi</i> Mill.	Rhamnaceae
Дрян обикновен	<i>Cornus mas</i> L.	Cornaceae
Дъб летен	<i>Quercus robur</i> L. (<i>Q. pedunculata</i> Ehrh.)	Fagaceae
Дяволска уста обикновена	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	Lamiaceae
Е		
Ежова главичка	<i>Sparganium erectum</i> L. (S. <i>ramosum</i> L.)	Sarganiaceae
Ела бяла	<i>Abies alba</i> Mill.	Pinaceae
Елша черна	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	Betulaceae
Еньовче ароматно (Лазаркиня)	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop. (<i>Asperula odorata</i> L.)	Rubiaceae
Еньовче лъскаво	<i>Galium lucidum</i> All. (<i>G. mollugo</i> ssp. <i>lucidum</i> All.)	Rubiaceae
Еньовче същинско	<i>Galium verum</i> L.	Rubiaceae
Ефедра обикновена	<i>Ephedra distachya</i> L.	Ephedraceae

Еуклидиум (Пикливче)	<i>Euclidium syriacum</i> (L.) R.Br.	Brassicaceae
Ж		
Женска папрат обикновена	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth.	Athyriaceae
Живениче възловато	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	Scrophulariaceae
Живениче кучешко	<i>Scrophularia canina</i> L.	Scrophulariaceae
Живовлек бълхов	<i>Plantago afra</i> L. (<i>P. psyllium</i> L.)	Plantaginaceae
Живовлек голям	<i>Plantago major</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек гребенест	<i>Plantago subulata</i> L. (<i>P. carinata</i> Schrad.)	Plantaginaceae
Живовлек ланцетовиден	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек перестолистен	<i>Plantago coronopus</i> L.	Plantaginaceae
Живовлек пясъчен	<i>Plantago scabra</i> Moench. (<i>P. arenaria</i> W.K.)	Plantaginaceae
Живовлек среден	<i>Plantago media</i> L.	Plantaginaceae
Жълтица	<i>Chrisosplenium alternifolium</i> L.	Saxifragaceae
Жълтуга висока (Ж. багрилна)	<i>Genista tinctoria</i> L.	Fabaceae
Жълтуга горска	<i>Genista ovata</i> W.et K.	Fabaceae
Жълтурче	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	Ranunculaceae

Загърличе	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	Apiaceae
Зайча сянка лечебна	<i>Asparagus officinalis</i> L.	Liliaceae
Зайчина пъстра	<i>Coronilla varia</i> L.	Fabaceae
Зайчина скорпионова	<i>Coronilla scorpioides</i> (L.) Koch.	Fabaceae
Залист бодлив	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	Liliaceae
Зановец бял	<i>Chamaecytisus albus</i> (Jacq.) Rothm. (<i>Cytisus albus</i> Hacq.)	Fabaceae
Зановец карпатски	<i>Chamaecytisus lejocarpus</i> (A.Kern.) Rothm. (<i>Cytisus lejocarpus</i> W.K.)	Fabaceae
Зановец космат	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link. (<i>Cytisus hirsutus</i> L.)	Fabaceae
Зановец регенсбургски	<i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rothm. (<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.)	Fabaceae
Зарасличе (Черен оман)	<i>Symphytum officinale</i> L.	Boraginaceae
Зарниче	<i>Astrantia major</i> L.	Apiaceae
Звездан обикновен	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Fabaceae
Звездица средна	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	Caryophyllaceae
Звездица тревна	<i>Stellaria graminea</i> L.	Caryophyllaceae

Звъника багрилна кантарион багрилен)	(Жълт	<i>Hypericum androsaemum</i> L.	Hypericaceae
Звъника лечебна кантарион лечебен Порезниче)	(Жълт	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Hypericaceae
Звъника петниста		<i>Hypericum maculatum</i> Crantz.(<i>H. quadrangulum</i> L.)	Hypericaceae
Звъника (родопска)	рожецовидна	<i>Hypericum cerastoides</i> (Spach)N. Robson (<i>H. rhodopeum</i> Friv.)	Hypericaceae
Здравец горски		<i>Geranium sylvaticum</i> L.	Geraniaceae
Здравец зловонен		<i>Geranium robertianum</i> L.	Geraniaceae
Здравец (кръвен)	кървавочервен	<i>Geranium sanguineum</i> L.	Geraniaceae
Здравец обикновен		<i>Geranium macrorrhizum</i> L.	Geraniaceae
Здравец пиринейски		<i>Geranium pyrenaicum</i> Burm.fil.	Geraniaceae
Зеленика обикновена		<i>Phyllirea latifolia</i> L.	Oleaceae
Зимзелен малък		<i>Vinca minor</i> L.	Apocynaceae
Зимзелен тревист		<i>Vinca herbacea</i> W.et K.	Apocynaceae
Зимянка горска		<i>Ferulago sylvatica</i> (Bess.) Rchb.	Apiaceae
Златиста папрат		<i>Ceterach officinarum</i> DC.	Aspleniaceae
Златица обикновена пръчица)	(Златна	<i>Solidago virga-aurea</i> L.	Asteraceae

Златовръх	<i>Rhodiola rosea</i> L.	Crassulaceae
Злина	<i>Barbarea vulgaris</i> R.Br.	Brassicaceae
Змийски език обикновен (Змийска папрат)	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	Ophioglossaceae
Змийско мляко	<i>Chelidonium majus</i> L.	Papaveraceae
Змиярник петнист	<i>Arum maculatum</i> L.	Araceae
Змиярник италиански	<i>Arum italicum</i> Mill.	Araceae
Зърнастец елшовиден	<i>Frangula alnus</i> Mill.	Rhamnaceae
Зърнеш	<i>Peganum harmala</i> L.	Zygophyllaceae
Зърника слабителна	<i>Rhamnus catharticus</i> L.	Rhamnaceae
И		
Ива (Козя върба)	<i>Salix caprea</i> L.	Salicaceae
Иглика безстъблена	<i>Primula acaulis</i> (L.) L. (<i>P. vulgaris</i> Huds.)	Primulaceae
Иглика крилатолистна	<i>Primula elatior</i> (L.) Hill.	Primulaceae
Иглика лечебна	<i>Primula veris</i> L. (<i>P. officinalis</i> (L.) Hill.)	Primulaceae
Игловърх	<i>Alyssum alyssoides</i> L.	Brassicaceae
Изсипливче голо	<i>Herniaria glabra</i> L.	Caryophyllaceae

Изсипливче (И. влакнесто)	грубовлакнесто	<i>Herniaria hirsuta</i> L.	Caryophyllaceae
Изсипливче сиво		<i>Herniaria incana</i> Lam.	Caryophyllaceae
Изтравниче обикновено	(Страшниче)	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	Aspleniaceae
Изтравниче северно	(Страшниче)	<i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm.	Aspleniaceae
Изтравниче стенно	(Страшниче)	<i>Asplenium ruta-muraria</i> L.	Aspleniaceae
Изтравниче черно	(Страшниче)	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	Aspleniaceae
Исландски лишей		<i>Cetraria islandica</i> (L.) Ach.	
Исоп лечебен		<i>Hyssopus officinalis</i> L.ssp. <i>aristatus</i> (Godr.) Briq.	Lamiaceae
К			
Кадънка (Полски мак)		<i>Papaver rhoeas</i> L.	Papaveraceae
Казашки бодил (Рогачица)	бодил бодлив	<i>Xanthium spinosum</i> L.	Asteraceae
Казашки бодил влакнест		<i>Xanthium strumarium</i> L.	Asteraceae
Какула бяла (Конски босилек б.)		<i>Salvia aethiopsis</i> L.	Lamiaceae
Какула горска босилек г.)	(Конски	<i>Salvia nemorosa</i> L.	Lamiaceae

Какула едроцветна (Конски босилек е.)	<i>Salvia tomentosa</i> Mill.	Lamiaceae
Какула жълта (Конски босилек ж.)	<i>Salvia glutinosa</i> L.	Lamiaceae
Какула ливадна (Конски босилек л.)	<i>Salvia pratensis</i> L.	Lamiaceae
Какула мускатна (Конски босилек м.)	<i>Salvia sclarea</i> L.	Lamiaceae
Какула прешленеста (Конски босилек п.)	<i>Salvia verticillata</i> L.	Lamiaceae
Калина	<i>Viburnum opulus</i> L.	Caprifoliaceae
Калуна	<i>Caluna vulgaris</i> (L.)Hull.	Ericaceae
Камбанка вълнеста	<i>Campanula lanata</i> Friv.	Campanulaceae
Камбанка прасковолистна	<i>Campanula persicifolia</i> L.	Campanulaceae
Камениче	<i>Rubus saxatilis</i> L.	Rosaceae
Каменоломка кръглолистна	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L.	Saxifragaceae
Каменоломка луковична	<i>Saxifraga bulbifera</i> L.	Saxifragaceae
Камшик ароматен	<i>Agrimonia odorata</i> All.	Rosaceae
Камшик лечебен	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Rosaceae
Камфорка монпелийска	<i>Camphorosma monspeliaca</i> L.	Chenopodiaceae

Кандилка обикновена	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. (<i>A. vulgaris</i> L.)	Ranunculaceae
Катраника	<i>Artemisia alba</i> Turra	Asteraceae
Катушка обикновена	<i>Lycopus europaeus</i> L.	Lamiaceae
Капела	<i>Ballota nigra</i> L.	Lamiaceae
Карамфил унгарски	<i>Dianthus pontederiae</i> A.Kern.	Caryophyllaceae.
Кисел трън обикновен	<i>Berberis vulgaris</i> L.	Berberidaceae
Ким гръцки	<i>Carum graecum</i> Boiss.et Heldr.	Apiaceae
Ким обикновен	<i>Carum carvi</i> L.	Apiaceae
Киселец	<i>Rumex acetosa</i> L.	Polygonaceae
Киселица	<i>Malus sylvestris</i> Mill.	Rosaceae
Киселиче обикновено	<i>Oxalis acetosella</i> L.	Oxalidaceae
Киселичник	<i>Oxyria digyna</i> (L.) Hill.	Polygonaceae
Клиनावиче изправено	<i>Cionura erecta</i> (<i>Marsdenia erecta</i> R.Br.)	Asclepiadaceae
Клопачка малка	<i>Rhinanthus minor</i> L.	Scrophulariaceae
Козя брада (Кози киселец)	<i>Rumex acetosella</i> L.	Polygonaceae
Козя брада полска (Брадица)	<i>Tragopogon pratensis</i> L.	Asteraceae

Кокеш испански	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	Asteraceae
Кокиче елвезиево	<i>Galanthus elwesii</i> Hook. (G. <i>maximus</i> Vel.)	Amaryllidaceae
Кокиче снежно	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Amaryllidaceae
Кокошка	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	Ranunculaceae
Колендро лъчисто	<i>Bifora tadians</i> Bieb.	Apiaceae
Коленчица червена	<i>Spergularia rubra</i> (L.) J. et C. Prest.	Apiaceae
Комунига бяла	<i>Melilotus alba</i> Med.	Fabaceae
Комунига индийска	<i>Melilotus indica</i> (L.) All.	Fabaceae
Комунига лечебна	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pal.	Fabaceae
Конски кестен	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Hippocastanaceae
Конски ребра (Жаблек)	<i>Galega officinalis</i> L.	Fabaceae
Копитник	<i>Asarum europaeum</i> L.	Aristolochiaceae
Коприва гръцка	<i>Urtica urens</i> L.	Urticaceae
Копривка южна	<i>Celtis australis</i> L.	Ulmaceae
Копър обикновен	<i>Anethum graveolens</i> L.	Apiaceae
Кориандър посевен	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Apiaceae

Коча билка обикновена	<i>Nepeta cataria</i> L.	Lamiaceae
Кошутина обикновена	<i>Melittis melissophyllum</i> L.	Lamiaceae
Крем петров	<i>Lilium martagon</i> L.	Liliaceae
Кукувича прежда европейска (Кускута, вилина коса)	<i>Cuscuta europaea</i> L.	Cuscutaceae
Кукувича прежда ленена	<i>Cuscuta epilinum</i> Weihe	Cuscutaceae
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odorus</i> W. et K.	Ranunculaceae
Куча лобода бяла	<i>Chenopodium album</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода, многосеменна (сладка трева)	<i>Chenopodium polyspermum</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода червена	<i>Chenopodium rubrum</i> L.	Chenopodiaceae
Куча лобода хибридна	<i>Chenopodium hybridum</i> L.	Chenopodiaceae
Кучешко грозде червено	<i>Solanum dulcamara</i> L.	Solanaceae
Кучешко грозде черно	<i>Solanum nigrum</i> L.	Solanaceae
Къклица	<i>Agrostemma githago</i> L.	Caryophyllaceae
Къпина влакнеста	<i>Rubus hirtus</i> W. et K.	Rosaceae
Къпина полска	<i>Rubus caesius</i> L.	Rosaceae
Кървавиче обикновено	<i>Bistorta major</i> Gray.	Polygonaceae

Л

Лаваница, жаблек	<i>Alisma plantago</i> L.	Alismataceae
Лаватера тюрингска	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	Malvaceae
Лавровишня лечебна	<i>Laurocerasus officinalis</i> Roem.	Rosaceae
Лазерпициум планински	<i>Laserpitium siler</i> L.	Apiaceae
Лазерпициум широколистен	<i>Laserpitium latifolium</i> L.	Apiaceae
Лайка езичестоцветна	<i>Chamomilla suaveolens</i> (Pursh.) Rydb.	Asteraceae
Лайкучка влакнеста	<i>Matricaria trichophylla</i> (Boiss.) Boiss. (<i>M. tenuifolia</i> (Kit.)Simk.)	Asteraceae
Лапад алпийски	<i>Rumex alpinus</i> L.	Polygonaceae
Лапад воден	<i>Rumex aquaticus</i> L.	Polygonaceae
Лапад крайводен	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds.	Polygonaceae
Лапад красив	<i>Rumex pulcher</i> L.	Polygonaceae
Лапад къдрав	<i>Rumex crispus</i> L.	Polygonaceae
Лапад спанаков	<i>Rumex patientia</i> L.	Polygonaceae
Лапад тъполистен	<i>Rumex obtusifolius</i> L.	Polygonaceae
Лапад щитовиден	<i>Rumex scutatus</i> L.	Polygonaceae

Лен слабителен	<i>Linum catharticum</i> L.	Linaceae
Ленивче кръглолистно	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Primulaceae
Лепка	<i>Galium aparine</i> L.	Rubiaceae
Лепка	<i>Viscaria vulgaris</i> L.	Caryophyllaceae
Леска обикновена	<i>Corylus avellana</i> L.	Betulaceae
Липа дребнолистна	<i>Tilia cordata</i> Mill. (T. <i>parvifolia</i> Ehrh.)	Tiliaceae
Липа едролистна	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (T. <i>grandifolia</i> Neilr.)	Tiliaceae
Липа кавказка (Л. червена)	<i>Tilia rubra</i> DC.	Tiliaceae
Липа сребролистна	<i>Tilia tomentosa</i> Moench. (T. <i>argentea</i> Dest.)	Tiliaceae
Лисичина грудеста	<i>Corydalis bulbosa</i> (L.) DC. (C. <i>cava</i> Schweigg.)	Papaveraceae
Лисичина плътногрудеста	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz.	Papaveraceae
Лобода розова	<i>Atriplex rosea</i> L.	Chenopodiaceae
Лопатка многогодишна	<i>Lunaria rediviva</i> L.	Brassicaceae
Лопен благороден	<i>Verbascum nobile</i> Vel.	Scrophulariaceae
Лопен гъстоцветен	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol. (V. <i>thapsiforme</i> Schrad.)	Scrophulariaceae

Лопен лечебен	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	Scrophulariaceae
Лопен лъжеблагороден	<i>Verbascum pseudonobile</i> Stoj. et Stef.	Scrophulariaceae
Лопен финикийски	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	Scrophulariaceae
Лопен черен	<i>Verbascum nigrum</i> L.	Scrophulariaceae
Лугачка горска	<i>Dipsacus fullonum</i> L. (D. <i>sylvestris</i> Huds.)	Dipsacaceae
Луда краставица, църкало	<i>Ecbalium elaterium</i> (L.) A. Rich.	Cucurbitaceae
Лук кръгъл	<i>Allium rotundum</i> L.	Liliaceae
Лук мечи (Левурда)	<i>Allium ursinum</i> L.	Liliaceae
Лук сибирски	<i>Allium schoenoprasum</i> L. (A. <i>sibiricum</i> L)	Liliaceae
Луличка обикновена	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	Scrophulariaceae
Лъжичина	<i>Alliaria petiolata</i> (Bieb.) Cavara et Grande.	Brassicaceae
Люляк	<i>Syringa vulgaris</i> L.	Oleaceae
Лютиче езичесто	<i>Ranunculus lingua</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче многоцветно	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче огненоцветно	<i>Ranunculus flammula</i> L.	Ranunculaceae

Лютиче отровно		<i>Ranunculus scleratus</i> L.	Ranunculaceae
Лютиче пълзящо		<i>Ranunculus repens</i> L.	Ranunculaceae
М			
Магарешки късодръжков	бодил	<i>Carduus acanthoides</i> L.	Asteraceae
Малина		<i>Rubus idaeus</i> L.	Rosaceae
Маргаритка обикновена		<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam (<i>Chrysanthemum leucanthemum</i> L.)	Asteraceae
Маслинка обикновена		<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Oleaceae
Махалебка (Дива череша)		<i>Prunus mahaleb</i> L.	Rosaceae
Мащерка българска		<i>Thymus longidentatus</i> (Deg. et Urum.) Ronn. (<i>T. bulgaricum</i> Ronn.)	Lamiaceae
Мащерка гола		<i>Thymus glabrescens</i> Willd.	Lamiaceae
Мащерка дългостъблена		<i>Thymus longicaulis</i> C. Presl.	Lamiaceae
Мащерка калиерова		<i>Thymus callieri</i> Borb.	Lamiaceae
Мащерка красива		<i>Thymus comptus</i> Friv. (<i>T. glaucus</i> Friv.)	Lamiaceae
Мащерка набраздена		<i>Thymus striatus</i> Vahl.	Lamiaceae
Мащерка планинска		<i>Thymus pulegioides</i> L. (<i>T.</i> <i>montana</i> W.K.)	Lamiaceae

Мащерка сибторпиева	<i>Thymus sibthorpii</i> Benth.	Lamiaceae
Меденик гол	<i>Cerinthe glabra</i> Mill	Boraginaceae
Меденик малък	<i>Cerinthe minor</i> L.	Boraginaceae
Медуница лечебна	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Boraginaceae
Медуница мека	<i>Pulmonaria mollis</i> Wulf. et Horn. (<i>P. mollissima</i> Kern.)	Boraginaceae
Мекиш	<i>Acer tataricum</i> L.	Aceraceae
Мента блатна	<i>Mentha pulegium</i> L.	Lamiaceae
Мента водна	<i>Mentha aquatica</i> L.	Lamiaceae
Мента дълголистна	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	Lamiaceae
Мента кръглолистна	<i>Mentha suaveolens</i> Ehrh. (<i>M. rotundifolia</i> (L.) Huds.)	Lamiaceae
Мента полска	<i>Mentha arvensis</i> L.	Lamiaceae
Мента обикновена (Джоджен)	<i>Mentha spicata</i> L.	Lamiaceae
Метличина дългоиглеста	<i>Centaurea calcitrapa</i> L.	Asteraceae
Метличина панонска	<i>Centaurea pannonica</i> (Heuff.) Simk.	Asteraceae
Метличина полска	<i>Centaurea cyanus</i> L.	Asteraceae

Метличина рохелова	<i>Centaurea rocheliana</i> (Heuff.) Dost.	Asteraceae
Метличина средиземноморска	<i>Centaurea solstitialis</i> L.	Asteraceae
Мечо грозде	<i>Arctostaphylos uvaursi</i> (L.) Spreng.	Ericaceae
Мехунка	<i>Physalis alkekengi</i> L.	Solanaceae
Мешковица	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	Adoxaceae
Минзухар пролетен	<i>Crocus chrysanthus</i> Herb.	Iridaceae
Минзухар есенен	<i>Crocus pallasii</i> Bieb.	Iridaceae
Миризлив бурен кримски	<i>Sideritis syriaca</i> L. (<i>S. taurica</i> Steph.)	Lamiaceae
Миризлив бурен обикновен	<i>Sideritis montana</i> L.	Lamiaceae
Миризлива върба	<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	Elaeagnaceae
Миризливка обикновена	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	Poaceae
Миризливче пъстро	<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi.	Lamiaceae
Миризливче лечебно	<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi. ssp. <i>glandulosa</i> (Req.) P.Ball. (<i>C.</i> <i>officinalis</i> Moench.)	Lamiaceae
Миши уши (Рунянка)	<i>Hieracium pilosella</i> L.	Asteraceae
Мишовка четинолистна	<i>Minuartia setacea</i> (Thuill) Hay.	Caryophyllaceae

Мишорка метличеста		<i>Gypsophila paniculata</i> L.	Caryophyllaceae
Млечка горска		<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка градинска		<i>Euphorbia peplus</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка мирсинитска		<i>Euphorbia myrsinites</i> L.	Euphorbiaceae
Млечка обикновена		<i>Euphorbia cyparissias</i> Host.	Euphorbiaceae
Млечка пясъчна		<i>Euphorbia peplis</i> L.	Euphorbiaceae
Многолистник класовиден		<i>Myriophyllum spicatum</i> L.	Haloragaceae
Многоредник копиевиден		<i>Polystichum lonchitis</i> (L.) Roth.	Aspidiaceae
Момкова сълза лечебна		<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce (<i>P. officinale</i> All.)	Liliaceae
Момкова сълза многоцветна		<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Liliaceae
Момина сълза		<i>Convallaria majalis</i> L.	Liliaceae
Монезес едноцветен		<i>Moneses uniflora</i> (L.) Gray. (<i>Pyrola uniflora</i> L.)	Pyrolaceae
Мотовилка		<i>Valerianella coronata</i> (L.) DC.	Valerianaceae
Мразовец (Кърпикожух)	есенен	<i>Colchicum autumnale</i> L.	Liliaceae
Мурава бледозелена		<i>Pyrola chlorantha</i> Swartz.	Pyrolaceae

Мурава кръглолистна	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	Pyrolaceae
Мъдрица лечебна	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	Brassicaceae
Мъдрица лъозелова	<i>Sisymbrium loeselii</i> L.	Brassicaceae
Мъждрян	<i>Fraxinus ornus</i> L.	Oleaceae
Мъжка папрат	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	Aspidiaceae
Мъртва коприва бяла	<i>Lamium album</i> L.	Lamiaceae
Мъртва коприва петниста	<i>Lamium maculatum</i> L.	lamiaceae
Мъртва коприва червена	<i>Lamium purpureum</i> L.	Lamiaceae
Н		
Наваличе	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House (<i>Pyrola secunda</i> L.)	Pyrolaceae
Напръстник вълнест	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	Scrophulariaceae
Напръстник едроцветен	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill. (<i>D.ambigua</i> Murr.)	Scrophulariaceae
Напръстник ръждив	<i>Digitalis ferruginea</i> L.	Scrophulariaceae
Наумка лечебна	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	Boraginaceae
Невидимка	<i>Coronopus procumbens</i> Gilib.	Brassicaceae
Нокът обикновен	<i>Lonicera xilosteum</i> L.	Caprifoliaceae

Нузла обикновена	<i>Tordylium maximum</i> L.	Apiaceae
О		
Обичниче дребно	<i>Thalictrum minus</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче жълто	<i>Thalictrum flavum</i> L.	Ranunculaceae
Обичниче кандилколистно	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	Ranunculaceae
Облепиха	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	Elaeagnaceae
Огнивче полско	<i>Anagallis arvensis</i>	Primulaceae
Огниче	<i>Chenopodium botrys</i> L.	Chenopodiaceae
Овчарска торбичка обикновена	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	Brassicaceae
Омайниче градско	<i>Geum urbanum</i> L.	Rosaceae
Омайниче планинско	<i>Geum montanum</i> L.	Rosaceae
Омайниче пълзящо	<i>Geum reptans</i> L.	Rosaceae
Омайниче ручейно	<i>Geum rivale</i> L.	Rosaceae
Омайниче червено	<i>Geum coccineum</i> S. et S.	Rosaceae
Оман ашерсонов	<i>Inula aschersoniana</i> Janka	Asteraceae
Оман германски	<i>Inula germanica</i> L.	Asteraceae

Оман (Оман бял)	сърцевиднолюспест	<i>Inula helenium</i> L.	Asteraceae
Оман	успореднонишков	<i>Inula ensifolia</i> L.	Asteraceae
Онопордум	жълтеникав	<i>Onopordum acanthium</i> L.(Onopordon)	Asteraceae
Онопордум	кримски	<i>Onopordum tauricum</i> Willd. (Onopordon)	Asteraceae
Опопанакс	четинест	<i>Opopanax hispidus</i> (Friv.) Grsb.	Apiaceae
Опопанакс	широколистен	<i>Opopanax chironium</i> (L.) Koch.	Apiaceae
Орехче	ливадно	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench. (F. hexapetala Gilib.)	Rosaceae
Орехче	обикновено	<i>Filipendula ulmaria</i> Maxim.	Rosaceae
Орлова	папрат	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	Hypolepidaceae
Офика		<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Rosaceae
Очанка	обикновена	<i>Euphrasia rostkoviana</i> Kayne. (E. officinalis L.)	Scrophulariaceae
П			
Паричка	многогодишна	<i>Bellis perennis</i> L.	Asteraceae
Пача	трева обикновена	<i>Polygonum aviculare</i> L.	Polygonaceae
Пача	трева пясъчна	<i>Polygonum arenastrum</i> Boreau (P. arenarium W.K.)	Polygonaceae

Папаронка жълта (Жълт мак, Рогатец)	<i>Glaucium flavum</i> Crantz.	Papaveraceae
Папур теснолистен	<i>Typha angustifolia</i> L.	Typhaceae
Паричка	<i>Bellis perennis</i> L. (<i>B. hybrida</i> L.)	Asteraceae
Пелин горчив	<i>Artemisia absinthium</i> L.	Asteraceae
Пелин едногодишен	<i>Artemisia annua</i> L.	Asteraceae
Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	Asteraceae
Пелин полски	<i>Artemisia campestris</i> L.	Asteraceae
Пелин сантонинов	<i>Artemisia santonicum</i> L. ssp. <i>patens</i> (Neilr.) K. Pers. (<i>A. maritima</i> L.)	Asteraceae
Пелин тънкожилест	<i>Artemisia lerchiana</i> Weber	Asteraceae
Перуанска лайкучка дребноцветна	<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	Asteraceae
Перуника блатна	<i>Iris pseudacorus</i> L.	Iridaceae
Перуника дребна	<i>Iris pumila</i> L.	Iridaceae
Перуника тревolistна	<i>Iris graminea</i> L.	Iridaceae
Песъкия	<i>Prunus padus</i> L.	Rosaceae
Петльово перо керемидесто	<i>Gladiolus imbricatus</i> L.	Iridaceae

Петльово перо обикновено	<i>Gladiolus communis</i> L.	Iridaceae
Пипериче водно	<i>Persicaria maculata</i> (Raf.) S. Gray	Polygonaceae
Пипериче обикновено	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Spach.	Polygonaceae
Пирински чай	<i>Sideritis scardica</i> Grsb.	Lamiaceae
Пищялка горска	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Apiaceae
Пищялка лечебна	<i>Angelica archangelica</i> L.	Apiaceae
Пищялка панчиchieва	<i>Angelica pancicii</i> Vand.	Apiaceae
Пиявец (Райграс)	<i>Lolium temulentum</i> L.	Poaceae
Плавун бухалковиден	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	Lycopodiaceae
Платантера двулистна	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) L.C. Rich.	Orchidaceae
Платантера зеленоцветна	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rehb.)	Orchidaceae
Плюскавиче ушно	<i>Silene otites</i> (L.) Wibel.	Caryophyllaceae
Плюскач	<i>Colutea arborescens</i> L.	Fabaceae
Повет обикновен	<i>Clematis vitalba</i> L.	Ranunculaceae
Повет прав	<i>Clematis recta</i> L.	Ranunculaceae
Поветица обикновена	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	Convolvulaceae

Подбел	<i>Tussilago farfara</i> L.	Asteraceae
Подрумиче (Бяла Рада) жълто	<i>Anthemis tinctoria</i> L.	Asteraceae
Подрумиче (Бяла Рада) полско	<i>Anthemis cotula</i> L.	Asteraceae
Подсунка обикновена	<i>Heliotropium europaeum</i> L.	Boraginaceae
Подъбиче бяло	<i>Teucrium polium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче луково	<i>Teucrium scordium</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче обикновено	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	Lamiaceae
Подъбиче планинско	<i>Teucrium montanum</i> L.	Lamiaceae
Попова лъжичка лукова	<i>Thlaspi alliaceum</i> L.	Brassicaceae
Попова лъжичка полска	<i>Thlaspi arvense</i> L.	Brassicaceae
Порезник бодлив	<i>Sesili rigidum</i> W. et K.	Apiaceae
Порезник кривостъблен	<i>Sesili tortuosum</i> L.	Apiaceae
Пореч австрийски	<i>Rorippa austriaca</i> (Crantz.) Bess.	Boraginaceae
Поточарка горска	<i>Nasturtium sylvestris</i> L.	Brassicaceae
Поточарка лечебна	<i>Nasturtium officinalis</i> R. Br.	Brassicaceae
Прангос ферулов	<i>Prangos ferulacea</i> (L.) Lindl.	Apiaceae
Преvara висока	<i>Scutellaria altissima</i> L.	Lamiaceae

Превара копиелистна	<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	Lamiaceae
Превара обикновена	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	Lamiaceae
Пришница обикновена	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Lamiaceae
Прозорче бяло (Очиболец бял)	<i>Potentilla alba</i> L.	Rosaceae
Прозорче горско (Очиболец горски)	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.	Rosaceae
Прозорче мочурно (Очиболец мочурен)	<i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop.	Rosaceae
Прозорче пълзящо (Очиболец пълзящ)	<i>Potentilla reptans</i> L.	Rosaceae
Прозорче скално (Очиболец скален)	<i>Potentilla rupestris</i> L.	Rosaceae
Прозорче сребролистно (Очиболец сребролистен)	<i>Potentilla argentea</i> L.	Rosaceae
Пролез едногодишен	<i>Mercurialis annua</i> L.	Euphorbiaceae
Пролез многогодишен	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Euphorbiaceae
Пропадниче блатно	<i>Pedicularis palustris</i> L.	Scrophulariaceae
Птиче просо	<i>Lithospermum officinale</i> L.	Boraginaceae
Пупалка едрочветна	<i>Oenothera liennis</i> L.	Onagraceae
Пушица влагалищна	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	Cyperaceae

Пушица теснолистна	<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.	Cyperaceae
Пушица широколистна	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe.	Cyperaceae
Пчелинок обикновен	<i>Marubium vulgare</i> L.	
Пчелинок ран	<i>Marubium parviflorum</i> Friv. et Mey. (<i>Marubium praecox</i> Lka.)	Lamiaceae
Пърнар	<i>Quercus coccifera</i> L.	Fagaceae
Пърчовка обикновена	<i>Himantoglossum hircinum</i> (L.) Spreng.	Orchidaceae
Р		
Равнец благороден	<i>Achillea nobilis</i> L.	Asteraceae
Равнец едрolistен	<i>Achillea grandifolia</i> Friv.	Asteraceae
Равнец струмски (Р. жълт)	<i>Achillea clypeolata</i> Sm.	Asteraceae
Равнец хилядолистен (Р. бял)	<i>Achillea millefolium</i> gr.	Asteraceae
Разваленка лечебна	<i>Parietaria officinalis</i> L.	Urticaceae
Разваленка лузитанска	<i>Parietaria lusitanica</i> L.	Urticaceae
Ракитовица разклонена	<i>Tamarix ramosissima</i> Ledeb.	Tamaricaceae
Ракитовица четиритичинкова	<i>Tamarix tetrandra</i> Pall. et Bieb.	Tamaricaceae
Ралица източна	<i>Consolida hispanica</i> (Costa) Greut. et Burdet. (<i>Dilphinium</i>)	Ranunculaceae

orientalis Schreb.)

Ралица обикновена	Consolida regalis S.F.Gray. (Delphinium consolida L.)	Ranunculaceae
Раменка целебна	Anthyllis vulneraria L.	Fabaceae
Ранилист германски	Stachys germanica L.	Lamiaceae
Ранилист горски	Stachys sylvatica L.	Lamiaceae
Ранилист едногодишен	Stachys annua L.	Lamiaceae
Ранилист изправен	Stachys recta L.	Lamiaceae
Ранилист лечебен	Betonica officinalis L.(Stachys officinalis (L.) Trev.	Lamiaceae
Ревен рилски	Rheum rhaponticum L.	Polygonaceae
Резеда жълта	Reseda lutea L.	Resedaceae
Резеда неароматна	Reseda inodora Rchb.	Resedaceae
Резене (Морач)	Foeniculum vulgare Mill.	Apiaceae
Ресник	Actaea spicata L.	Ranunculaceae
Репей дребен	Arctium minus Bernh.	Asteraceae
Репей сенколюбив	Arctium nemorosum L.	Asteraceae
Репей червенолюспест	Arctium tomentosum Mill.	Asteraceae

Решетка безстъблена	<i>Carlina acanthifolia</i> All.	Asteraceae
Решетка обикновена	<i>Carlina vulgaris</i> L.	Asteraceae
Риган бял	<i>Origanum vulgare</i> L. ssp. <i>hirtum</i> (Link.) Jetswaart (<i>O. heracleoticum</i> L.)	Lamiaceae
Риган обикновен	<i>Origanum vulgare</i> L.	Lamiaceae
Рокамбол	<i>Allium scorodoprasum</i> L.	Liliaceae
Росен	<i>Dictamnus albus</i> L.	Rutaceae
Росица водна (Милка блатна)	<i>Parnassia palustris</i> L.	Saxifragaceae
Росопас вайлантов	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	Papaveraceae
Росопас лечебен	<i>Fumaria officinalis</i> L.	Papaveraceae
Росянка	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	Droseraceae
Ружа градинска	<i>Alcea rosea</i> L.	Malvaceae
Ружа лечебна	<i>Althaea officinalis</i>	Malvaceae
Румянка обикновена)	(Свиларка <i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	Caryophyllaceae
Руница грудеста	<i>Phlomis tuberosa</i> L.	Lamiaceae
Русалка морска	<i>Najas marina</i> L.	Najadaceae
Ряпа дива	<i>Raphanus raphanistrum</i> L.	Brassicaceae

С

Салата компасна	<i>Lactuca serriola</i> L.	Asteraceae
Салеп бледен	<i>Orchis pallens</i> L.	Orchidaceae
Салеп дървеницов	<i>Orchis coriophora</i> L.	Orchidaceae
Салеп маймунски	<i>Orchis simia</i> L.	Orchidaceae
Салеп мъжки	<i>Orchis mascula</i> L.	Orchidaceae
Салеп начленен	<i>Orchis morio</i> L.	Orchidaceae
Салеп обикновен	<i>Orchis provincialis</i> Balb.	Orchidaceae
Салеп опърлен	<i>Orchis ustulata</i> L.	Orchidaceae
Салеп пеперудоцветен	<i>Orchis papilionacea</i>	Orchidaceae
Салеп пурпурен	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	Orchidaceae
Салеп рядкоцветен	<i>Orchis laxiflora</i> Lam.	Orchidaceae
Салеп точков	<i>Orchis punctulatum</i> Stev.	Orchidaceae
Салеп тризъбест	<i>Orchis tridentata</i> Scop.	Orchidaceae
Салеп шлемовиден	<i>Orchis militaris</i> L.	Orchidaceae
Салеп шпитцелов	<i>Orchis spitzelii</i> Saut. ex Koch.	Orchidaceae
Самакитка жълта	<i>Aconitum licoctonum</i> L.ssp. <i>neapolitanum</i> (Ten.)Nym.	Ranunculaceae

(A.Lamarckii Reichenb.)

Самакитка синя	<i>Aconitum variegatum</i> L. (A. cammarum Jacq.)	Ranunculaceae
Самардала сицилийска	<i>Nectaroscordum siculum</i> ssp. bulgaricum (Janka) Stearn. (<i>Allium s.ucrium</i> var. <i>dioscoridis</i>)	Liliaceae
Самобайка	<i>Glechoma hederaceae</i> L.	Lamiaceae
Самогриска жълтеникава	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	Dipsaceae
Самодивска трева еленова	<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyer.	Apiaceae
Самодивска трева лечебна	<i>Peucedanum officinalis</i> L.	Apiaceae
Сапунче лечебно	<i>Saponaria officinalis</i> L.	Caryophyllaceae
Саркофай обикновен	<i>Plumbago europaea</i> L.	Plumbaginaceae
Свещица блестяща	<i>Filago lutescens</i> Jord. (F. germanica L.)	Asteraceae
Свещица обикновена	<i>Filago vulgaris</i> Lam. (F. arvensis L.)	Asteraceae
Свиларка (Кървавиче)	<i>Lychnis coronaria</i> (L.) Desr.	Caryophyllaceae
Свърбига източна	<i>Bunias orientalis</i> L.	Brassicaceae
Сграбиче лъжесладколистно	<i>Astragalus glycyphylloides</i> DC.	Fabaceae
Сграбиче сладколистно	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	Fabaceae

Северница валерандова	<i>Samolus valerandi</i> L.	Primulaceae
Седефче	<i>Ruta graveolens</i> L.	Rutaceae
Секирче горско	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	Fabaceae
Секирче грудково	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	Fabaceae
Секирче ливадно	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	Fabaceae
Секирче посевно	<i>Lathyrus sativus</i> L.	Fabaceae
Секирче пролетно	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	Fabaceae
Секирче черно	<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	Fabaceae
Секуригера	<i>Securigera securidaca</i> (L.) Roth.	Fabaceae
Силивряк родопски	<i>Haberlea rhodopensis</i> Friv.	Gesneraceae
Синап черен	<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch.	Brassicaceae
Синчец обикновен	<i>Scilla bifolia</i> L.	Liliaceae
Синьоглавче обикновено	<i>Succisa pratensis</i> Moench.	Dipsaceae
Синя жлъчка грапавоплодна	<i>Cichorium intybus</i> L.	Asteraceae
Сиротица лечебна	<i>Gratiola officinalis</i> L.	Scrophulariaceae
Склерохлоа	<i>Sclerochloa dura</i> (L.) Beaul.	Poaceae
Скоруша	<i>Sorbus domestica</i> L.	Rosaceae

Скрибка висока	<i>Smilax excelsa</i> L.	Liliaceae
Сладка папрат обикновена	<i>Polypodium vulgare</i> L.	Polypodiaceae
Сладник гол	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Fabaceae
Слез горски	<i>Malva sylvestris</i> L.	Malvaceae
Слез дребен	<i>Malva pusilla</i> Sin.	Malvaceae
Слез мускусен	<i>Malva moschata</i> L.	Malvaceae
Слез незабележим	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	Malvaceae
Смил	<i>Helichrisum arenarium</i> (L.) Moench.	Asteraceae
Смилче (Бял смил)	<i>Filaginella uliginosa</i> (L.) Opiz. (<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.)	Asteraceae
Сминдух гръцки	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	Fabaceae
Сминдух пълзящ	<i>Trigonella procumbens</i> (Bess.) Rchb.	Fabaceae
Сминдух син	<i>Trigonella coerulea</i> (L.) Ser.	Fabaceae
Смрадлика	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	Anacardiaceae
Смърч обикновен	<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	Pinaceae
Солянка европейска	<i>Salicornia europaea</i> L.(S. herbacea L.)	Chenopodiaceae

Спарциум	<i>Spartium junceum</i> L.	Fabaceae
Спиродела многокоренчеста	<i>Spirodela polyrhiza</i> (L.) Schleid.	Lemnaceae
Спореж блатен	<i>Senecio paludosus</i> L.	Asteraceae
Спореж дъбовогорски	<i>Senecio nemorensis</i> L.	Asteraceae
Спореж леплив	<i>Senecio viscosus</i> L.	Asteraceae
Спореж перестолистен	<i>Senecio othonnae</i> Bieb.	Asteraceae
Спореж обикновен	<i>Senecio vulgaris</i> L.	Asteraceae
Спореж перестолистен	<i>Senecio othonnae</i> Bieb.	Asteraceae
Спореж яacobов	<i>Senecio jacobaea</i> L.	Asteraceae
Сребърник пирински	<i>Dryas octopetala</i> L.	Rosaceae
Срещниче лаксманов	<i>Ajuga laxmannii</i> (L.) Benth.	Lamiaceae
Срещниче обикновено	<i>Ajuga chamaepitis</i> (L.) Schreb.	Lamiaceae
Старо биле (Лудо биле)	<i>Atropa belladonna</i> L.	Solanaceae
Степник салепов	<i>Pseudolysimachion orchideum</i> (Crantz) Wraber	
(Великденче класовидно)	(<i>Veronica spicata</i> L.)	Scrophulariaceae
Страшник балкански	<i>Acanthus balcanicus</i> Heyw. et Richards (<i>A. longifolius</i> Host)	Acanthaceae

Страшник бодлив	<i>Acanthus spinosus</i> L.(<i>A. hirsutus</i>)	Acanthaceae
Струпейниче	<i>Chenopodium vulvaria</i> L.	Chenopodiaceae
Сусерка	<i>Marrubium peregrinum</i> L.	Lamiaceae
Сълзица средна	<i>Briza media</i> L.	Poaceae
Съсънка бяла	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка горска	<i>Anemone sylvestris</i> L.	Ranunculaceae
Съсънка лютиковидна	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	Ranunculaceae
Т		
Татул	<i>Datura stramonium</i> L.	Solanaceae
Телчарка голяма	<i>Polygala major</i> Jacq.	Polygalaceae
Телчарка обикновена	<i>Polygala vulgaris</i> L.	Polygalaceae
Теменуга влакнеста	<i>Viola hirta</i> L.	Violaceae
Теменуга миризлива	<i>Viola odorata</i> L.	Violaceae
Теменуга трицветна	<i>Viola tricolor</i> L.	Violaceae
Тинтява блатна	<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	Gentianaceae
Тинтява горска	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Gentianaceae
Тинтява жълта	<i>Gentiana lutea</i> L.	Gentianaceae

Тинтява петниста	<i>Gentiana punctata</i> L.	Gentianaceae
Тинтява пролетна	<i>Gentiana verna</i>	Gentianaceae
Тинтява синя	<i>Gentiana cruciata</i>	Gentianaceae
Тис обикновен	<i>Taxus baccata</i> L.	Taxaceae
Тлъстига бяла	<i>Sedum album</i> L.	Crassulaceae
Тлъстига голяма	<i>Sedum maximum</i> (L.) Suter.	Crassulaceae
Тлъстига лютива	<i>Sedum acre</i> L.	Crassulaceae
Топола черна	<i>Populus nigra</i> L.	Salicaceae
Торилис полски	<i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link.	Apiaceae
Трабузан (Бабини зъби)	<i>Tribulus terrestris</i> L.	Zygophyllaceae
Трепетлика	<i>Populus tremula</i> L.	Salicaceae
Трескавиче лъжливо (Лош вятър) Трескавиче надводниково	<i>Kichxia spuria</i> (L.) Dum.	Scrophulariaceae
(Лош вятър)	<i>Kickxia elatine</i> (L.) Dum.	Scrophulariaceae
Трънка	<i>Prunus spinosa</i> L.	Rosaceae
Тученица обикновена	<i>Portulaca oleracea</i> L.	Portulacaceae

У

Урбаличе	<i>Glechoma hirsuta</i> W et K.	Lamiaceae
Урока кръглолистна	<i>Bupleurum rotundifolium</i> L.	Apiaceae
Усойниче италианско	<i>Echium italicum</i> L.	Boraginaceae
Усойниче обикновено	<i>Echium vulgare</i> L.	Boraginaceae
Усойниче червено	<i>Echium russicum</i> J. Gmel.(<i>E.rubrum</i> Jacq.)	Boraginaceae
Ф		
Френско грозде бодливо	<i>Ribes uva-crispa</i> L. (R. <i>glossularia</i> L.)	Saxifragaceae
Х		
Хамеспарциум (Прецип)	<i>Chamaespartium sagittale</i> (L.) Gibbs. (<i>Genista sagittalis</i> L.	Fabaceae
Хвойна казашка (Смрика казашка)	<i>Juniperus sabina</i> L.	Cupressaceae
Хвойна сибирска (Смрика сибирска)	<i>Juniperus sibirica</i> Burget.	Cupressaceae
Хвойна червена (Смрика червена)	<i>Juniperus oxycedrus</i> L.	Cupressaceae
Хвоц блатен	<i>Equisetum palustris</i> L.	Equisetaceae
Хвоц голям	<i>Eqisetum telmateia</i> Ehrh. (E. <i>maximum</i> Lam.)	Equisetaceae
Хвоц горски	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.	Equisetaceae

Хвощ мочурен	<i>E. fluviatile</i> L. (<i>E. limosum</i> L.)	Equisetaceae
Хвощ полски	<i>Equisetum arvense</i> L.	Equisetaceae
Хипохерис дългоцветен	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	Asteraceae
Хипохерис петнист	<i>Hypochaeris maculata</i> L.	Asteraceae
Хрущялка едногодишна	<i>Scleranthus annuus</i> L.	Caryophyllaceae
Хрущялка обикновена	<i>Scleranthus perennis</i> L.	Caryophyllaceae
Хуперция иглолистна	<i>Huperzia inundata</i> (L.) Bernh ex Schrank et Mart.	
(Плаун обикновен)	(<i>Lycopodium selago</i> L.)	Lycopodiaceae
Ц		
Царска папрат (Осмунда)	<i>Osmunda regalis</i> L.	Osmundaceae
Цикута	<i>Cicuta virosa</i> L.	Apiaceae
Цистозира (кафяво водорасло)	<i>Cystoseira barbata</i> (Good. et Wood.)	Cystoseiraceae
Ч		
Чадърче дребноцветно	<i>Calystegia sepium</i> (L.) Rr.	Convolvulaceae
Часовниче цикутово	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Her.	Geraniaceae
Чашкодрян брадавичест	<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	Celastraceae

Чашкодрян европейски	<i>Euonymus europaeus</i> L.	Celastraceae
Челебитка дамска	<i>Nigella damascena</i> L.	Ranunculaceae
Челебитка полска	<i>Nigella arvensis</i> L.	Ranunculaceae
Челядник кръглоглав	<i>Echinops sphaerocephalus</i> L.	Asteraceae
Чемерика лобелиева (Ч. бяла)	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernth. (<i>V. album</i> L.)	Liliaceae
Чемерика черна	<i>Veratrum nigrum</i> L.	Liliaceae
Чер имел европейски	<i>Loranthus europaeus</i> Jacq.	Loranthaceae
Червен кантарион красив	<i>Centaureum pulchellum</i> (Swartz) Druce	Gentianaceae
Червен кантарион обикновен	<i>Centaureum erythraea</i> Rafn.	Gentianaceae
Черноврѝх обикновен	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	Lamiaceae
Черноглавче полско	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	Dipsacaceae
Чернокос сенчест	<i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	Asteraceae
Чинар източен	<i>Platanus orientalis</i> L.	Platanaceae
Чифтолистник	<i>Zygophyllum fabago</i> L.	Zygophyllaceae
Чобанка бяла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Asteraceae
Чобанка хибридна (Ч. лечебна)	<i>Petasites hybridus</i> (L.) Gaertn. (P.	Asreraceae

officinalis Moench.)

Чубрица планинска	<i>Satureja montana</i> L.ssp. <i>kitaibelii</i> (Wierzb.) Ball.	Lamiaceae
Чувен	<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.	Chenopodiaceae
III		
Шапиче анизово	<i>Alchemilla anisiaca</i> Wettst.	Rosaceae
Шапиче ахтарово	<i>Alchemilla achtarowii</i> Pawl.	Rosaceae
Шапиче балканско	<i>Alchemilla catachnoa</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче бъбрековидно	<i>Alchemilla reniformis</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче българско	<i>Alchemilla bulgarica</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче ветриловидно	<i>Alchemilla flabellata</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче връзанолистно	<i>Alchemilla fissa</i> Gunt. et Schum.	Rosaceae
Шапиче голо	<i>Alchemilla glabra</i> Neygenf.	Rosaceae
Шапиче грациозно	<i>Alchemilla gracillima</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче дълговлакнесто	<i>Alchemilla crinita</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче едрозъбчесто	<i>Alchemilla grossidens</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче едрочетно	<i>Alchemilla gorcensis</i> Pawl.	Rosaceae
Шапиче жълто-зелено	<i>Alchemilla xathochlora</i> Rothm.	Rosaceae

Шапиче затворенолистно	<i>Alchemilla connivens</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче звездоцветно	<i>Alchemilla asteroantha</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче изрязано	<i>Alchemilla incisa</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче зеленоцветно	<i>Alchemilla viridiflora</i> Rothm.	Rosaceae
Шапиче кръглозъбчесто	<i>Alchemilla subcrenata</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче меколистно	<i>Alchemilla mollis</i> (Buser) Rothm.	Rosaceae
Шапиче нежно	<i>Alchemilla gracilis</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче неразделнолистно	<i>Alchemilla indivisa</i> (Buser.) Rothm.	Rosaceae
Шапиче остродяло	<i>Alchemilla acutiloba</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче павловско	<i>Alchemilla pawlowskii</i> Assen.	Rosaceae
Шапиче планинско	<i>Alchemilla monticola</i> Opiz.	Rosaceae
Шапиче пиренейско	<i>Alchemilla pyrenaica</i> Dufour.	Rosaceae
Шапиче сгънатолистно	<i>Alchemilla plicata</i> Gand.	Rosaceae
Шапиче сиво	<i>Alchemilla cinerea</i> Buser.	Rosaceae
Шапиче сивосинкаво	<i>Alchemilla glaucescens</i> Wallr.	Rosaceae
Шапиче тъполистно	<i>Alchemilla obtusa</i> Buser.	Rosaceae

Шапиче червенодръжково	<i>Achemilla erythropoda</i> Juz.	Rosaceae
Шапиче юмрукчалско	<i>Alchemilla jumrukczalica</i> Pawl.	Rosaceae
Шестил	<i>Acer platanoides</i> L.	Aceraceae
Шипка галска	<i>Rosa gallica</i> L.	Rosaceae
Шипка храсталачна	<i>Rosa corymbifera</i> Borkh.	Rosaceae
Шмак дъбилен	<i>Rhus coriaria</i> L.	Anacardiaceae
Шумкавиче	<i>Pulicaria vulgaris</i> Gaerth.	Asteraceae
Щ		
Щир бодлив	<i>Amaranthus spinosus</i> L.	Amaranthaceae
Я		
Ягода горска	<i>Fragaria vesca</i> L.	Rosaceae
Ясен пализиев	<i>Fraxinus pallisiae</i> Wilm.	Oleaceae
Ясен планински	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Oleaceae
Ясен полски	<i>Fraxinus oxycarpa</i> Willd.	Oleaceae